

Schoolplan 2024-2028

PCBO Het Kompas APELDOORN

PCBO
HET KOMPAS

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	4
1.1 Voorwoord	4
1.2 Totstandkoming	4
2 Strategisch beleid	5
2.1 Actiepunten vanuit PCBO Apeldoorn	5
2.2 Evaluatie schoolplan 2019-2024	7
2.3 Wat we zien aankomen	8
3 Schoolbeschrijving	9
3.1 Schoolgegevens	9
3.2 Kenmerken van het personeel	9
3.3 Schoolpopulatie	10
3.4 Sterkte-zwakteanalyse	13
4 Kinderopvang en IKC	14
4.1 Samenwerking KOV	14
4.2 Onze uitgangspunten	15
5 Onderwijskundig beleid	16
5.1 De missie van de school	16
5.2 Onze parels	17
5.3 Onze speerpunten	17
5.4 Onze visie op lesgeven	18
5.5 Onze visie op identiteit en burgerschap	20
5.6 Sociale en maatschappelijke ontwikkeling	22
5.7 Leerstofaanbod	23
5.8 Vakken, methodes en toetsinstrumenten	24
5.9 Taal-/leesonderwijs	25
5.10 Rekenen en wiskunde	26
5.11 Wereldoriëntatie	27
5.12 Wetenschap, technologie en digitale geletterdheid	27
5.13 Les- en leertijd	28
5.14 Didactisch handelen	28
5.15 Zorg en begeleiding	30
5.16 Extra ondersteuning	32
5.17 Ononderbroken ontwikkeling	34
5.18 Resultaten	35
5.19 Toetsing en afsluiting	36
6 Personeelsbeleid	37
6.1 Integraal Personeelsbeleid	37
6.2 Bevoegde en bekwame medewerkers	37
6.3 Professionele cultuur (ME+U)	38
6.4 Waarderende gesprekscyclus	38
7 Organisatiebeleid	39
7.1 Anders organiseren	39
7.2 Schoolklimaat	39
7.3 Sociale, fysieke en psychische veiligheid	41

7.4 Contacten met ouders	43
7.5 Vervolgsucces	43
7.6 Privacybeleid	43
8 Kwaliteitsbeleid	44
8.1 Kwaliteitszorg	44
8.2 Kwaliteitscultuur	45
8.3 Verantwoording en dialoog	45
9 Financieel beleid	47
9.1 Algemeen	47
9.2 Sponsoring	47
9.3 NPO-gelden	47
10 Actiepunten 2024-2028	48
11 Meerjarenplanning 2024-2025	50
12 Meerjarenplanning 2025-2026	51
13 Meerjarenplanning 2026-2027	52
14 Meerjarenplanning 2027-2028	53
15 Formulier "Instemming met schoolplan"	54
16 Formulier "Vaststelling van schoolplan"	55

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

Met plezier delen wij het schoolplan 2024-2028 van PCBO het Kompas. In dit plan staan onze doelen en wordt ons beleid voor de komende 4 jaar beschreven. Het beschrijft hoe wij ons onderwijs vormgeven.

De indeling van het schoolplan 2024-2028 is afgestemd op het strategisch beleidsplan (SMBP) 'Tijd voor Samen' van onze stichting PCBO Apeldoorn. In dit SMBP worden de beleidsuitgangspunten en de doelen van PCBO Apeldoorn beschreven. Daarnaast zijn er in het SMBP speerpunten en actiepunten geformuleerd waaraan we als stichting in alle geledingen en op alle scholen willen werken in de komende (vier) jaren.

Het SMBP van PCBO Apeldoorn vormt een kader voor onze school bij het schrijven van ons schoolplan. Een kader, omdat wij als school niet alle actiepunten uit het SMBP integraal zullen overnemen; van ons wordt verwacht dat we gefundeerde keuzes maken op basis van het strategisch beleid. En dit beleid voorvertalen op schoolniveau.

Belangrijke thema's voor onze schoolontwikkeling zijn beschreven in de speerpunten binnen ons schoolplan. Voor de speerpunten en beleidsterreinen zijn verschillende actiepunten voor onze school uitgewerkt, dit zorgt voor een heldere focus de komende vier jaar. De speerpunten en beleidsterreinen komen overeen met de eisen die door inspectie en overheid worden gesteld aan een schoolplan, daarnaast komen ze (deels) overeen met de standaarden die de inspectie onderscheidt in het waarderingskader 2021.

PCBO 'Het Kompas' is een school aan de rand van het Zuiderpark, gevestigd in de multifunctionele accommodatie dok Zuid. In de school heerst een levendige en open sfeer en de school is steeds in ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk dat kinderen met plezier naar school gaan. We benutten elkaars talenten en leren met elkaar,

Binnen en buiten de school worden veel activiteiten georganiseerd. Ouders zijn hier nauw bij betrokken. Samen met partners op het gebied van welzijn en zorg geven wij inhoud aan de termen: 'ontmoeten, samenwerken, grenzen verleggen'. Voor buitenschoolse opvang (BSO) en Voorschoolse opvang (VSO) is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Kinderopvang Doornijk.

De komende vier schooljaren zullen we ons op het Kompas vooral focussen op blijvende goede resultaten voor de basisvaardigheden rekenen, taal, lezen en digitale geletterdheid vanuit Leader in Me.

1.2 Totstandkoming

In het strategisch beleidsplan (SMBP) van PCBO Apeldoorn vormt het kernwoord 'samen' de basis. Dit betekent ook het dat het SMBP is opgesteld door en voor de hele organisatie. Er zijn verschillende sessies geweest binnen alle geledingen van de organisatie. Daarnaast hebben onze leerlingen en ouders ook meegedacht en hun stem laten horen. Dit maakt dat dit plan ook echt samen is gemaakt. Tijd voor samen dus.

Doel en functie

Ons schoolplan beschrijft hoe wij onderwijs vormgeven, wat onze missie en visie is. Tevens beschrijft het ook onze doelen voor de komende 4 jaar. Het schoolplan functioneert daardoor als een verantwoordingsdocument naar de ouders, het bevoegd gezag en de overheid, en als een planningsdocument voor de planperiode 2024 - 2028.

Op basis van onze actiepunten stellen we jaarlijks een uitgewerkt jaarplan op. Maatschappelijke ontwikkelingen hebben invloed op de reis die we hebben ingezet. Daarom werken we, vanuit dit plan, jaarlijks een plan uit, waarbij we onze koers kunnen bijstellen als dat nodig is. De teamleden hebben meegedacht over de missie en visie van de school, een SWOT-analyse van input voorzien en een bijdrage geleverd aan het vaststellen van de actiepunten voor de komende jaren. In het jaarverslag zullen we steeds terugblikken, of de gestelde actiepunten gerealiseerd zijn. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren.

2 Strategisch beleid

2.1 Actiepunten vanuit PCBO Apeldoorn

PCBO Apeldoorn beschikt over een strategisch beleidsplan (SMBP, zie bijlage). De looptijd van het strategisch beleidsplan is 2024 - 2028. In het SMBP staan (o.a.) de speerpunten van het beleid van het bestuur en de actiepunten voor de scholen.

De vijf speerpunten van PCBO Apeldoorn in het SMBP 2024-2028 zijn:

1. Basisvaardigheden en andere maatschappelijke thema's:
 - Hoe zorgen we voor voldoende onderwijsopbrengsten op de basisvaardigheden in relatie tot de maatschappelijk thema's die langskomen?
2. Christelijke waarden in een veranderende wereld:
 - Hoe geven we invulling aan onze christelijke waarden in een veranderende wereld?
3. Anders organiseren van onderwijs met behoud van kwaliteit:
 - Hoe leren we het onderwijs (ook) anders te organiseren met behoud van onderwijskwaliteit?
4. Gelijke kansen en zorg- en ondersteuningsvragen in de school:
 - Hoe bevorderen we gelijke kansen, spelen we in op zorg- en ondersteuningsvragen en bewaken we de grenzen van wat we kunnen?
5. Innovatie en technologie:
 - Hoe zorgen we voor voldoende innovatie en vernieuwing in tijden van financiële krapte?

Vijf van deze speerpunten gelden ook voor ons als school (zie hoofdstuk: Speerpunten). Per speerpunt zijn er actiepunten geformuleerd voor alle scholen. Wanneer een actiepunt vanuit PCBO Apeldoorn niet door ons is gekozen, vinden we dat we dit als school al goed/uitstekend doen en/of dat dit actiepunt al is afgerond. De overige actiepunten zijn door ons overgenomen en worden verwerkt in ons schoolplan en komen terug in onze jaarplannen.

Domein	Actiepunten beleidsplan 2024-2028	Prioriteit
HR	Op onze school draagt het feedbacklandschap bij aan een zo hoog mogelijke basiskwaliteit.	gemiddeld
Financiën en beheer	Op onze school zijn de financiën een belangrijk onderdeel van de integrale verantwoordelijkheid van onze schooldirectie, waarover actief verantwoording afgelegd moet worden aan CvB en naar collega-directeuren, vanuit solidariteit en collectiviteit.	gemiddeld
Thema 1: Basisvaardigheden en andere maatschappelijke thema's	Op onze school is de basis op orde (basisvaardigheden), waarbij we werken met referentieniveaus voor rekenen en taal/lezen.	gemiddeld
Thema 1: Basisvaardigheden en andere maatschappelijke thema's	Op onze school hebben we een passend aanbod voor hoogbegaafde leerlingen, gebaseerd op het staande beleid van PCBO Apeldoorn.	gemiddeld
Thema 1: Basisvaardigheden en andere maatschappelijke thema's	Op onze school werken we samen met onze kinderopvangpartner volop door aan de ontwikkeling van doorlopende leerlijnen voor het jonge kind, waar mogelijk in het kader van IKC-vorming.	gemiddeld
Thema 2: Christelijke waarden in een veranderende wereld	Op onze school is een geïmplementeerde leerlijn voor levensbeschouwelijk burgerschapsonderwijs, deze leerlijn is gebaseerd op ontmoeting en uitwisseling.	gemiddeld

Thema 3: Anders organiseren van onderwijs met behoud van kwaliteit	Op onze school focussen we ons op een vorm van teamgericht leren die ons minder kwetsbaar maakt voor uitval en uitstroom van medewerkers (passend bij de school, het schoolgebouw en de leerlingenpopulatie).	gemiddeld
Thema 4: Gelijke kansen en zorg- en ondersteuningsvragen in de school	Op onze school hebben we een visie en aanbod voor de brede ontwikkeling van kinderen bovenop de basiskwaliteit, bijvoorbeeld door het aanbieden van een cultureel of sportief aanbod of een verlengde schooldag.	gemiddeld
Thema 5: Innovatie en technologie	Op onze school werken we planmatig aan innovatie waarbinnen o.a. digitale geletterdheid en W&T een onderdeel zijn.	gemiddeld
Financiën en beheer	Op onze school stuurt de directie op een sluitende begroting en werken we budgetneutraal en wordt geacteerd op (toekomstige) financiële gevolgen als gevolg van risico's en kansen.	gemiddeld
Financiën en beheer	Op onze school maak we gebruik van subsidies en leggen verantwoording af over de besteding hiervan (externe geldstromen).	gemiddeld
Informatiebeveiliging en privacy	Op onze school wordt het onderwerp privacy en informatiebeveiliging periodiek besproken en werken wij actief mee aan trainingen en campagnes om bewustwording onder medewerkers te verhogen.	gemiddeld
Profilering en marketing	Op onze school werken we met MS Teams.	gemiddeld
Kwaliteitszorg	Op onze school is leren van en met elkaar structureel georganiseerd, waarbinnen de focus op het versterken en verbeteren van de kwaliteit van de differentiatie en het pedagogische en didactische handelen van medewerkers ligt.	gemiddeld

2.2 Evaluatie schoolplan 2019-2024

In het vorige schoolplan hadden we een aantal grote gedurfde doelen vastgesteld. De basis van dit plan was het 'herstellen van vertrouwen'. We mogen gerust stellen dat dit heeft plaatsgevonden in de afgelopen 5 jaar. De resultaten zijn steeds meer op orde gekomen door een betere afstemming tussen leerlingen en ons aanbod. De uitgezette onderzoeken onder leerlingen, ouders en teamleden geven een ruime mate van tevredenheid en (werk)plezier aan. Dit willen we nauwkeurig onderhouden.

Onze ervaringen vanuit de vorige schoolplan periode is dat er om de twee jaar een bijstelling nodig. De komende jaren willen we gaan gebruiken om teamleden verantwoordelijk te stellen om hun deel dat hoort bij hun leiderschapstaak te vullen en te garanderen.

Onze 5 speerpunten zijn destijds na het inspectiebezoek van november 2022 aangevuld met nog 2 extra aandachtspunten. De afgelopen vijf jaar hebben we gewerkt aan de volgende ontwikkelingen:

1. The Leader in Me: een traject met de implementatie vanuit een LightHouseTeam (LHT)
2. Ouderbetrokkenheid als basis om te werken aan hersteld vertrouwen
3. Onderzoekend leren / 21ste-eeuwse vaardigheden toegepast bij wereldoriëntatie
4. Samenwerken in dokZuid volgens een driejarig plan werken aan sociale veiligheid
5. ICT plan met een beschrijving voor de implementatie in de komende vier jaren
6. Differentiatie bij instructie en inzet van ontwikkelkaarten
7. Beter zicht op ontwikkeling en hogere (eind)opbrengsten

De 7 gewoonten van Stephen Covey met The Leader in Me zijn zichtbaarder en merkbaar in het handelen van zowel de leerling als de leerkracht. De taal van deze eigenschappen zorgt ervoor dat leerlingen en leerkrachten toelichten hoe ze ook kunnen handelen om te komen tot wederzijdse afhankelijkheid. Samen hebben we iets te leren aan persoonlijk leiderschap.

Onze ouders zijn partners geworden van onze school en spreken hun vertrouwen uit in woorden, vragenlijsten en berichten in onze aanpak. We kunnen spreken van een educatief partnerschap. We zijn zoekend geweest in een juiste aanpak en hebben die o.a. gevonden in samen eten, samen ontmoeten.

De bestaande leerlijnen zijn in het geheel of deels aangevuld met vaardigheden van de 21ste eeuw en onderzoekend leren door de aanschaf van materialen, leermiddelen en vanuit visie en organisatie.

De samenwerking met alle participanten van dokZuid heeft een structureel karakter gekregen in de aanpak van sociale veiligheid en zorg. We letten meer op elkaar en hebben korte lijnen met instanties.

Ons ICT-beleidsplan is uitgevoerd en is een onmisbaar middel om toekomstgericht onderwijs te kunnen geven. We hadden de invloed van corona niet kunnen voorzien, maar het heeft geholpen om gerichte keuzes te kunnen maken voor de toekomst. Wat doen we aan digitale geletterdheid, maar wat vooral ook op papier en in het schrift.

De instructie hebben we al beter afgestemd op de ontwikkeling van de leerlingen, dit gaan we ook de komende jaren verder oppakken. In veel lessen is al meer differentiatie te zien en het heeft een structurele plaats gekregen in onze ontwikkelplannen.

De referentieniveaus en normen bij taal, rekenen en lezen zijn scherper geformuleerd voor alle leerlingen om zo hogere opbrengsten te behalen. Het is heel normaal geworden om te spreken over de behaalde resultaten, de analyse ervan en om de aangepaste aanpak bespreekbaar te maken.

We mogen tevreden terugkijken op de aanpak van de speerpunten van het vorige schoolplan. Niet alles is volledig afgerond en hier en daar heeft het zeker nog een aanscherping nodig in dit schoolplan.

2.3 Wat we zien aankomen

In samenwerking met PCBO Apeldoorn zijn we tot onderstaande thema's gekomen die een rol spelen in de voorliggende onderwijsperiode op alle scholen van onze stichting. Deze thema's hebben invloed het schoolplan van onze school, vormen de basis voor onze 'speerpunten' en zijn in dit kader dan ook belangrijk om te delen.

We verwachten dat de focus op **basisvaardigheden** blijft. Dat we met elkaar een stap hebben te zetten om de negatieve trend in **onderwijsopbrengsten** te doorbreken. Het vraagt van ons aandacht te houden voor taal, rekenen en burgerschap. We voorzien ook dat de manier om hier te komen vraagt om een goede balans tussen didactiek en pedagogiek. Dat betere resultaten niet of in ieder geval niet alleen ontstaan door ons meer en meer te focussen op deze resultaten.

We weten dat de **krapte op de arbeidsmarkt** blijft. Dat de gevolgen hiervan eerder groter dan kleiner zullen worden. Dat we meer en vaker situaties krijgen waarin het een uitdaging is om gewoon goed onderwijs te verzorgen. Waarin organisatorische grenzen, in hoe we nu het onderwijs hebben georganiseerd, een belemmering zijn om onderwijs te verzorgen. Het zijn van een topwerkgever en het werven van mensen is simpel weg niet voldoende om voldoende kwaliteit en capaciteit te behouden. We moeten leren om ons onderwijs ook anders te organiseren.

We **gaan meer samen werken**. Dit geldt vooral met betrekking tot het realiseren van inclusiever onderwijs en ook met betrekking tot het vinden van antwoorden op de krapte op de arbeidsmarkt. Dat vraagt van ons dat we ons blijven ontwikkelen als een organisatie die wil en kan samenwerken. Zowel binnen de organisatorische grenzen van PCBO Apeldoorn als met andere (onderwijs)organisaties. We hebben hierin al veel ontwikkeld en staan er van harte achter om dat de komende jaren verder uit te breiden. We denken dan aan: verder werken in wijken en buurten met partners in zorg, welzijn en kinderopvang. Ook gaan we nog intensiever samenwerken met andere schoolbesturen, met name in kwetsbare wijken waar het nodig is om krachten te bundelen, maar ook rondom de krapte op de arbeidsmarkt.

We verwachten ook dat de rol van **ICT** groter zal worden. Het dagelijkse gebruik van ICT door leerlingen, ouders en medewerkers biedt kansen en dwingt ons grenzen te bepalen. Dat we continue op zoek zullen zijn naar de balans tussen de kansen en de bedreigingen die het gebruik van technologie met zich meebrengt.

Ook zien we dat maatschappelijke verschillen steeds vaker tot **polarisering** leidt. Dat dit maatschappelijke fenomeen ook in onze scholen zichtbaar en voelbaar is. Dat we hier binnen onze invloedssfeer en vanuit onze christelijke identiteit oplossingen voor vinden. En we vaardiger worden in het overbruggen van deze verschillen. Dat we soms stelling zullen moeten nemen, maar veel vaker een rol zullen moeten kiezen waarin we belangen en verschillen weten te verenigen.

Tenslotte zien we **een overheid die onverminderd veel aandacht heeft voor het (funderend) onderwijs**. Dat de wetgever hierbij de neiging heeft om steeds meer voor te schrijven, steeds dichter op de praktijk te interveniëren. Dat er ook, ondanks beloften en inzichten, steeds opnieuw zaken op het bordje van de scholen (en leerkrachten) worden gelegd, waarover we de vraag kunnen stellen: Zijn we hiervan? Ook zien we dat de bekostiging van ons onderwijs uitdagingen geeft. Dat de extra en incidentele middelen (o.a. als gevolg van corona) ophouden en dat we dus met **minder financiering** evenveel of meer moeten bereiken.

De afgelopen schooljaren hebben we als team zowel intern als extern nascholing gehad over **Leader in ME (LIM)** en hebben we zowel een Lighthouse team voor het schoolteam als voor de leerlingen opgezet. De komende jaren gaan we dit verder uitzetten binnen de school. Deze aanpak heeft ons geholpen om het gedrag en welzijn van onze leerlingen te bevorderen naar het meer community denken. Het komende jaar willen we dit met behulp van de **Transformatieve School** nog verder uitwerken.

3 Schoolbeschrijving

3.1 Schoolgegevens

Gegevens van de stichting	
Naam stichting:	PCBO Apeldoorn
Bestuurders:	Freek Rebel en Kitty ten Napel
Adres + nummer:	Jean Monnetpark 27
Postcode + plaats:	7336BA Apeldoorn
Telefoonnummer:	055 - 5224477
E-mail adres:	info@pcboapeldoorn.nl
Website adres:	https://pcboapeldoorn.nl/

Gegevens van de school	
Naam school:	PCBO het Kompas
Directeur:	Albert Oving
Adres + nummer.:	1e Wormenseweg 460
Postcode + plaats:	7333 GZ Apeldoorn
Telefoonnummer:	(055) 533 44 05
E-mail adres:	kompas@pcboapeldoorn.nl
Website adres:	https://kompas.pcboapeldoorn.nl/

3.2 Kenmerken van het personeel

Ons schoolteam bestaat uit 16 medewerkers, daarvan zijn er 12 vrouw en 4 man:

- 6 voltijd groepsleerkrachten
- 3 deeltijd groepsleerkrachten
- 2 intern begeleiders
- 2 leerkrachtondersteuners en 1 onderwijsassistent
- meerdere vakleerkrachten: o.a. bewegingsonderwijs, cultuureducatie, ..
- 1 unitleider/groepsleerkracht
- 1 directeur

De leeftijdsopbouw per 1-6-2024 is:

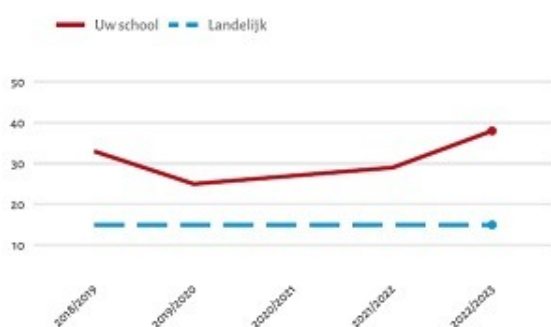
Per 1-9-2023	MT	OP	OOP
Ouder dan 60 jaar		1	1
Tussen 50 en 60 jaar	2		
Tussen 40 en 50 jaar		3	2
Tussen 30 en 40 jaar		2	
Tussen 20 en 30 jaar		5	
Jonger dan 20 jaar			
Totaal	2	11	3

Onze school heeft relatief een jong team. Er vindt veel ontwikkeling/nascholing plaats. De ervaring en de expertise benutten we om het gehele team sterker te maken.

3.3 Schoolpopulatie

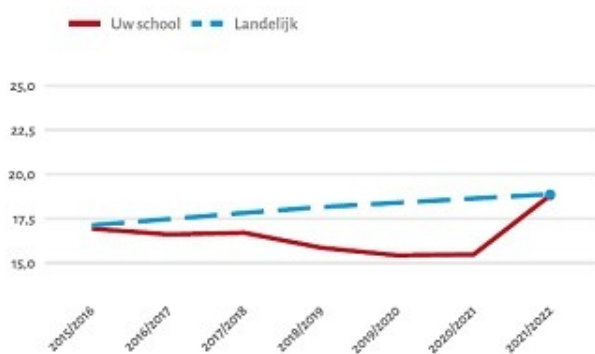
PCBO Het Kompas is een school in Apeldoorn Zuid, aan de rand van het Zuiderpark en gevestigd in de multifunctionele accommodatie dok Zuid. In Apeldoorn Zuid wonen ongeveer 18.000 inwoners en zijn er ongeveer evenveel koopwoningen als huurwoningen. Veelal eengezinswoningen, maar we zien ook veel hoogbouw. De meeste woningen zijn tussen 1950-1970 gebouwd. Onze school heeft rond de 140 leerlingen. Het leerlingenaantal is op dit moment aan het stijgen

Onze schoolweging is 35,21 (bepaald door het CBS). Dit is een hoge schoolweging vergeleken met ander scholen. Deze weging wordt gebaseerd op het opleidingsniveau van de ouders, het gemiddelde opleidingsniveau van moeder, land van herkomst van de ouders, de verblijfsduur van de moeder in Nederland en of ouders in de schuldsanering zitten. Al met al wil dat zeggen dat wij als school meer te maken hebben met risico op onderwijsachterstanden. We zien dat deze populatie past in de wijk waar de school in staat. In onderstaand figuur zie je dat onze weging is gaan stijgen in het schooljaar 2021/2022 en dat we in het schooljaar 2022/2023 ongeveer 40% gewichten leerlingen op school hebben. Afgelopen schooljaar is dit nog verder gestegen. Zie figuur 1.

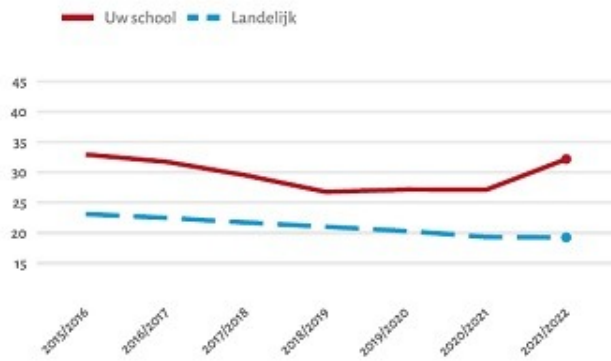
Figuur 1 Percentage gewichtenleerlingen. Op basis van de schooljaren 2018/2019 t/m 2022/2023

In de wijk zien we veel diversiteit in migratieachtergrond. Ook is deze diversiteit bij ons op school terug te zien. De stijging die in 2020-2021 te zien is, is de afgelopen jaar nog verder gestegen. Op dit moment zit de Wereldschool nog met een dependance in ons gebouw gehuisvest, we zien ook een toename van nieuwkomers bij ons op school. Wij zitten hierdoor op dit moment boven het landelijk gemiddelde met een niet-westerse achtergrond.

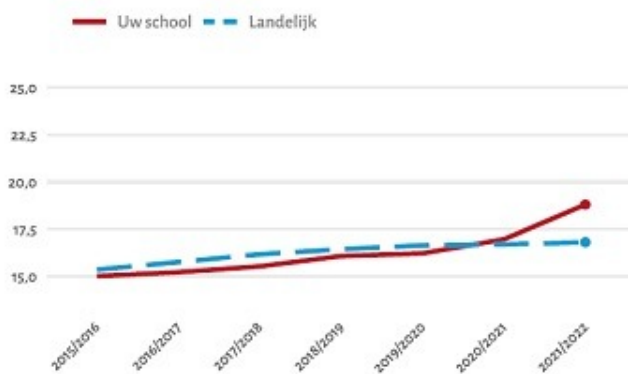
Figuur 2 Leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond. Op basis van de schooljaren 2015/2016 t/m 2021/2022

Bij ons op school zitten er relatief veel kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. Leerlingen behoren tot deze groep indien ze uit een gezin komen waar het huishoudinkomen onder het modale inkomen ligt. In het onderstaand figuur is er een stijging te zien tot 32% van de leerlingen in 2021/2022, door de maatschappelijke veranderingen, zet deze stijging helaas nog steeds door. Wij maken wel veel gebruik van subsidies o.a. jeugdeducatiefonds, waardoor wij onze leerlingen soms net een beetje extra kunnen ondersteunen. Verder hebben de kinderen uit de groepen 5 en 6 de mogelijkheid om deel te nemen aan 'Schooldag extra' op woensdagmiddagen van 14.00 tot 16.00 uur.

Figuur 3 Leerlingen met ouders met een laag inkomen. Op basis van de schooljaren 2015/2016 t/m 2021/2022

Figuur 4 laat het percentage leerlingen zien die afkomstig zijn uit eenoudergezinnen. Hierin is te zien dat wij t/m het schooljaar 2020/2021 rond het landelijk gemiddelde zitten. In het schooljaar 2021/2022 is er een stijging te zien en komen we uit op een percentage van 19%.

Figuur 4 Leerlingen afkomstig uit eenoudergezinnen. Op basis van de schooljaren 2015/2016 t/m 2021/2022

Samengevat zijn er t.a.v. het landelijke gemiddelde veel leerlingen die bijdragen aan een hoog schoolgewicht, veel leerlingen met een niet westerse achtergrond en veel leerlingen met een laag huishoudinkomen bij ons op school. Voor ons onderwijs betekent dit dat we goed moeten afstemmen op de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerlingen. Wij vinden het belangrijk dat we de leerlingen veel blootstellen aan (Nederlandse) taal, aanbod geven op maat wanneer dit nodig is en hoge verwachtingen aan ons onderwijs en onze leerlingen stellen. We hebben goede contacten met het samenwerkingsverband Apeldoorn, hierdoor kunnen we gemakkelijk inspelen op leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Naast het boven geschreven is er bij ons op school ook de Leader in ME terug te zien. Op deze manier ontwikkelen wij persoonlijk leiderschap bij de kinderen. Wij willen de leerlingen het gevoel geven dat zij er toe doen, dat ze er mogen zijn (ondanks dat ze soms al veel hebben meegemaakt) en dat we ze een goede basis meegeven om in de toekomst mee te kunnen draaien in de huidige/toekomstige maatschappij.

De diversiteit van onze leerlingen zorgt er ook voor dat we gerichte keuzes maken in onze thema's en doelen voor levensbeschouwelijk burgerschapsonderwijs (LBO). We maken bewust gebruik van de verschillende religies door bijvoorbeeld de leerlingen te laten vertellen over hun feestdagen. We hebben dit verder uitgewerkt in ons LBO-beleidsplan. Onze team van leerkrachten kiest bewust voor deze populatie en we werken consequent aan het verbeteren van hun didactische maar vooral ook pedagogische vaardigheden zodat we onze leerlingen kunnen bieden wat ze nodig hebben.

Schooljaar	Schoolweging	Categorie	Spreiding	Gem. schoolweging	Gem. categorie
				3 schooljaren	3 schooljaren
2023 / 2024	35,21	35-36	5,49	34,88 20/21 - 22/23	34-35 20/21 - 22/23
2022 / 2023	34,83	34-35	5,31		
2021 / 2022	34,83	34-35	5,31		

Open data van de Inspectie van het Onderwijs berekend door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

3.4 Sterkte-zwakteanalyse

In het kader van ons nieuwe schoolplan hebben we onze sterke kanten en onze zwakke kanten in kaart gebracht. Daarnaast zien we voor de komende vier jaren een aantal kansen (extern) en bedreigingen (extern) voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. We willen daarmee nadrukkelijk rekening houden in ons beleid en onze beleidskeuzen.

STERKE KANTEN SCHOOL	ONTWIKKEL KANTEN SCHOOL
We luisteren empathisch naar kinderen vanuit onze krachtige pedagogische visie.	We gaan werken aan duidelijke protocollen en geven elkaar nog meer feedback.
We werken in kleine klassen, met open deuren vanuit een goede sfeer aan rust in de school. We hebben lol in het onderwijs en maken het steeds meer rijk en betekenisvol.	We mogen meer buiten het eigen klaslokaal treden door de zelfstandigheid van de kinderen te gebruiken. Een doorgaande lijn Anders Organiseren vanuit de onderbouw!
We zijn een hardwerkend, hecht, flexibel, saamhorig en gezellig team dat elkaar aanspreekt en bijstaat.	We werken aan een professionele houding o.a. door het oppakken van verantwoordelijkheid. De focus (gewoonte 7) ligt daarbij op onderwijsdoelen.
We hebben veel full-timers en zijn een gemixt team van jong/oud, die elkaars expertise benutten door bewuste scholing voor de populatie.	We onderhouden nog meer eigenaarschap bij leerlingen door leer/ontwikkeldoelen en het verbeteren van onze eigen didactische vaardigheden.
We werken groepsdoorbroken in alle groepen.	We voelen ons gehoord (gewoonte 5), hebben wederzijds vertrouwen vanuit een open communicatie.

KANSEN SCHOOL	BEDREIGINGEN SCHOOL
We hebben een nieuw schoolplein dat ons nieuwe mogelijkheden geeft om een vooruitstrevende school te worden op gebied van community-leren.	We krijgen volgens de prognoses op den duur minder leerlingen waardoor personeel in de mobiliteit komt. Door extra subsidies willen we alle collega's behouden.
We hebben een positiever imago in de wijk en bij vervangers. Hierdoor trekken we personeel aan die onze school versterken en waar leerlingen en leerkrachten graag elkaar samen ontmoeten.	We kunnen ook te maken krijgen met minder personeel waardoor we combigroepen krijgen. Het tekort aan personeel kan ook ontstaan door andere loopbaankeuzes,
We gebruiken subsidies om de basisvaardigheden te versterken, andere onderwijsvormen te ontdekken en een verbetercultuur te realiseren. Leader in Me is daarbij het fundament.	We zitten al jaren in een gebouw waar de temperatuur en het klimaat in de school nog niet op orde is. Er is al wel veel verbeterd.

Vanuit het bovenstaande overzicht doen we de volgende aanbevelingen aan elkaar, laten we:

1. stigmatisering van onze leerlingen voorkomen
2. onze leerlingen een veilige plek bieden en ook tijdig doorverwijzen
3. elkaar blijven aanspreken op afspraken en confrontaties niet uit de weg gaan
4. aandacht hebben voor de brede ervaring, expertise en ontwikkeling van het team
5. tijd en rust nemen voor veranderingen en borgen wat goed is

4 Kinderopvang en IKC

4.1 Samenwerking KOV

Het Kompas werkt samen met Doomijn Kinderopvang. In de ruimte van BSO De Kinderkajuit in het wijkcentrum kunnen kinderen van 4-13 jaar zowel voor als na schooltijd terecht.

Doomijn biedt de volgende voorzieningen aan:

1. [Peuterspeelzaal De Kinderkajuit](#)

VE Peuterspeelzaal De Kinderkajuit is volop in beweging. Er is genoeg te ontdekken en te beleven! Er zijn spannende speelhoeken, een speelgang om te klimmen en klauteren en een natuurlijke buitenruimte met z'n hoogteverschillen en fijne verstoppelkjes. Peuters van 2 - 4 jaar wandelen in het Zuiderpark, aaien dieren op de kinderboerderij of gaan gezellig op bezoek bij ouderen. De peuterspeelzaal is een ideale voorbereiding op de basisschool en is in hetzelfde gebouw. Het leren gebeurt bewust en doordacht met de VE methode Kaleidoscoop die aansluit op het aanbod van de onderbouw van PCBO het Kompas.

2. [Voorschoolse opvang](#)

Bij onze VSO kunnen de kinderen hun dag rustig beginnen. Er is ruimte voor vrij spel en kinderen mogen eventueel hun meegebrachte ontbijt opeten als ze daar thuis niet aan toe gekomen zijn. Rond 08.20 uur worden de jongste kinderen naar de klas gebracht, terwijl de oudere kinderen nog even met hun klasgenoten op het schoolplein spelen tot de schoolbel gaat.

3. [Buitenschoolse opvang Kinderkajuit Maasstraat](#)

Na een lange schooldag is niets fijner voor kinderen dan zich te ontspannen en te ontladen. Het is prettig dat er dan een Buitenschoolse Opvang (BSO) is met gekwalificeerde medewerkers die klaar staan om het kind op te vangen en te luisteren naar de schoolverhalen. Kinderen hebben na school de mogelijkheid om zich te ontspannen in huiskamersfeer of mee te doen aan activiteiten om te ontdekken en te verkennen. De locatie is het Buurthuis Maasstraat. Er is een grote speelhal en een handenarbeidlokaal van formaat. De kinderen kunnen er neerploffen in de zithoek of samen spelen met de tafelfootbal. Samen erop uit. Naar het bos of een natuurontdekkingstocht. Er zijn workshops, sportinstuiven en er is regelmatig een bezoek aan een speelpark of kindermuseum.

4.2 Onze uitgangspunten

"Samen jezelf zijn" op een school van PCBO Apeldoorn

Ieder kind wordt geboren als zichzelf. Het is in de huidige tijd best een kunst jezelf te zijn en jezelf te blijven. PCBO Apeldoorn wil die eigenheid van kinderen koesteren door hecht samen te werken met kinderopvangcentra in onze regio. Samen willen we een stabiel pedagogisch en didactisch klimaat bieden voor kinderen van 0-13 jaar. Een veilige en doorgaande leeromgeving, waar kansengelijkheid en respect voor ieder individu centraal staan.

Onze samenwerking is zoals omschreven in de Wet Primair onderwijs, artikel 45:

Het bevoegd gezag van een basisschool draagt op daarvoor met ouders afgesproken dagen, zorg voor de organisatie van kinderopvang in de zin van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, voor leerlingen, op doordeweekse niet-schooldagen, niet zijnde algemeen erkende feestdagen en op schooldagen gedurende de voor- en naschoolse periode, tussen 07:30 uur en 18:30 uur, indien een of meer ouders hierom verzoeken. De kosten die uit de opvang als bedoeld in de eerste volzin voortvloeien, komen voor rekening van de ouders.

Doomijn Kinderopvang en de school werken gezamenlijk aan een pedagogisch plan. Onze samenwerking kenmerkt zich door samen op te trekken (fase 1), door te delen (fase 2) en in een enkel geval is er sprake van een integrale aanpak (fase 3). Zie de bijlage.

We werken samen op de volgende doorgaande (leer)lijnen c.q. uitgangspunten (IKC-kaart):

- Organisatie
- Pedagogisch beleid
- Vroeg signalering en preventie
- Curriculum
- Partnerschap met ouders
- Leiding
- Lerende organisatie
- Huisvesting

Actiepunt	Prioriteit
Up-to-date maken van het pedagogisch plan met Doomijn	laag

Bijlagen

1. Pedagogisch plan PCBO het Kompas en Doomijn

5 Onderwijskundig beleid

5.1 De missie van de school

Onze school is onderdeel van PCBO Apeldoorn. Onze missie en visie is afgeleid van de missie en visie van PCBO Apeldoorn.

PCBO Apeldoorn

Wij zijn een christelijke onderwijsorganisatie met 25 basisscholen in Apeldoorn. Elk met een eigen karakter en identiteit, zodat kinderen en ouders bij ons altijd een school vinden die bij hen past. Onze visie en missie en onze kijk op onderwijs vormen onze gemeenschappelijke basis.

Visie

Vanuit een positief mensbeeld bouwen wij met elkaar aan onderwijs dat gericht is op het kind. Wij benaderen onze leerlingen, medewerkers en partners vanuit een positieve, ontwikkelingsgerichte grondhouding en dragen bij aan hun welzijn en geluk in opleiding, werk en leven.

Missie

Wij bieden kinderen op onze basisscholen in Apeldoorn en omgeving betekenisvol en toekomstgericht onderwijs aan. Dit doen wij nu, morgen en de komende jaren. Vanuit onze visie en missie is onze belofte aan (toekomstige) leerlingen: 'Je kindertijd – van je geboorte tot de middelbare school - is niet zomaar een periode. Het is een tijd waarin je de basis legt voor de rest van je leven. Hoe je denkt. Hoe je speelt. Hoe je omgaat met anderen. Wat je droomt en ervaart. Wat je wilt bijdragen. Je bent bijzonder en je mag worden wie je bent. Wij geven je ruimte voor (persoonlijke) ontwikkeling. Met onze aandacht, ondersteuning, kennis, ervaring en christelijke inspiratie leer je jezelf ontwikkelen, in relatie met anderen. Vanuit deze basis leer je navigeren en je weg vinden. Zo kun je jouw waardevolle bijdrage leveren aan de toekomst.'

Merkbelofte en slogan

Bovenstaande visie en missie resulteren in de merkbelofte van PCBO Apeldoorn en is samengevat in de slogan: **SAMEN JEZELF ZIJN**

De visie en missie van PCBO het Kompas luidt als volgt:

“Het Kompas samen in jouw richting!”

Onze school is de beste 'Leader in Me-school' voor Apeldoorn. Onze leerlingen ontwikkelen positief persoonlijk leiderschap vanuit de 7 gewoonten van Stephen Covey. Ze leren hierdoor een kompas te zijn voor zichzelf en richting te geven aan het contact met de ander en hun talenten te benutten. We geven veel praktijklessen binnen en buiten de school met bewegend thematisch leren in spel en onderzoek. Dankzij het keurmerk Cultuur met Kwaliteit laten we onze leerlingen vanaf groep 1 kennismaken met muziek, drama, dans en beeldende vorming. Onze school is een veilige baken en geeft leerlingen richting vanuit een open christelijke identiteit waar iedereen van harte welkom is."

Onze kernwaarden:

Respect

Ontmoeting

Leiderschap

5.2 Onze parels

Onze school levert basiskwaliteit en stelselkwaliteit (zie het Onderzoekskader 2021), maar onze school heeft ook veel toegevoegde waarde (eigen kwaliteitsaspecten). Het meest trots zijn we op onze parels:

Parel	Standaard
 Er is een stevige cognitieve basis en we werken met doorgaande leerlijnen.	OP1 - Aanbod
 Cultuur, creativiteit en sportiviteit. wordt groepsdoorbroken en professioneel aangepakt.	OP1 - Aanbod
 De route naar het VO en de instroom vanuit VVE zijn bij ons zeer goed geregeld.	OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023]
 Er wordt op onze school gewerkt vanuit spelend en onderzoekend leren	OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen [2023]
 Op onze school is extra ondersteuning aanwezig, zoals een schoolmaatschappelijk werker	OP4 - Onderwijstijd
 Driehoeksgesprekken en contactmomenten met ouders krijgen bij ons veel aandacht.	OP6 - Afsluiting
 We zijn een Leader in Me school en handelen vanuit een positief mensbeeld.	VS1 - Veiligheid
 We begeleiden onze leerlingen naar positief persoonlijk leiderschap.	OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties

5.3 Onze speerpunten

Onze school en PCBO Apeldoorn heeft voor de komende vier jaar (2024-2028) de volgende speerpunten vastgesteld:

Speerpunten
1. Op onze school heeft het hoge prioriteit dat de basisondersteuning van optimale kwaliteit is, waardoor onze school inclusiever onderwijs geeft
2. Op onze school wordt levensbeschouwelijk burgerschapsonderwijs gegeven vanuit de christelijke waarden in een veranderende wereld vanuit Leader in ME.
3. Op onze school zijn we in staat ons onderwijs teamsgewijs anders te organiseren met behoud van onderwijskwaliteit.
4. Op onze school bevorderen we gelijke kansen en spelen we in op zorg- en ondersteuningsvragen, dit doen we binnen de grenzen van onze mogelijkheden.
5. Op onze school hebben we een innovatieve houding en implementeren we weloverwogen nieuwe technologische ontwikkelingen die bijdragen aan onze onderwijsambities.

5.4 Onze visie op lesgeven

Onze school is onderdeel van PCBO Apeldoorn. Onze visie op lesgeven is afgeleid van de visie op onderwijs van PCBO Apeldoorn.

PCBO Apeldoorn

Bij PCBO staat het bieden van een uitdagende leeromgeving, waarin kinderen volop worden uitgedaagd hun volgende ontwikkelstap te zetten, centraal. Daarbij is het gekwalificeerd voorbereid worden op de stap naar het voortgezet onderwijs, heel belangrijk. Maar ook de brede persoonlijke en levensbeschouwelijke ontwikkeling van kinderen om een betrokken burger te worden is cruciaal voor onze leerlingen (Biesta, 2015).

Op onze scholen bestaat een breed aanbod aan onderwijsconcepten, die vorm en inhoud geven aan deze opdracht. De waardecreatie die dagelijks op scholen gebeurt, wordt gedragen door toegeruste leiders. Leiderschap is een van de belangrijkste factoren in het succes van scholen en van grote invloed op strategische en culturele veranderingen en op de waarde creatie voor kinderen (Marzano, 2009).

Onze onderwijskwaliteit op bestuursniveau bestaat enerzijds uit het ondersteunen, adviseren en uitdagen van scholen op de kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming van leerlingen en anderzijds in het ontwikkelen, faciliteren en uitdagen van leiderschap. Leiderschap dat elke dag met inspiratie en autonomie bijdraagt aan onderwijskwaliteit.

Onze visie op lesgeven gaat uit van de 7 gewoonten van Leader in Me. Hierbij werken we van persoonlijk leiderschap naar wederzijdse afhankelijkheid en leren de juiste focus te hebben. Onze visie gaan we in deze planperiode nog verder aanscherpen met het team.

Het lesgeven is de kern van ons werk. We onderscheiden pedagogisch en didactisch handelen, hoewel beide facetten in ons werk feitelijk samenhangend zijn. Van belang daarbij is: oog hebben voor het individu, een open houding, wederzijds respect en een goede relatie waarin het kind zich gekend weet. Voor een goede sfeer zijn duidelijke regels en afspraken nodig, die vinden we terug in de Leader in ME-aanpak. Belangrijke pedagogische noties zijn: zelfstandigheid, eigen verantwoordelijkheid, kritische zin, reflecterend vermogen en samenwerking. We schenken aandacht aan kennisoverdracht van de verschillende vakken en de ontwikkeling van vaardigheden zoals sociaal gedrag en het bevorderen van creativiteit, sport en muziek. We geloven in de talenten van alle kinderen.

Gelet op de didactiek vinden we de volgende zaken van groot belang:

- interactief lesgeven en eigenaarschap; de leerlingen betrekken bij het onderwijs;
- opbrengstbewust en onderwijs op maat door te differentiëren;
- gevarieerde werkvormen hanteren zorgen voor actie en motivatie;
- een kwaliteitsvolle (directe) instructie;
- kinderen werken met coöperatieve werkvormen om samen leren te bevorderen;
- hoge verwachtingen van elk kind en richten ons op zijn of haar talenten;
- ICT als belangrijk onderwijsmiddel;
- we willen onze leerlingen meer eigenaar laten zijn van hun eigen leerproces.

We geloven in de kracht van samen. We gaan hierbij uit van educatief partnerschap. Binnen de gesprekscyclus zijn driehoeksgesprekken (ouders/leerkracht/kind) ingepland. Samen bespreken we de leerresultaten in combinatie met het welbevinden van het kind. In de loop van de jaren leert het kind - met hulp van leerkracht en ouder of verzorger- eigenaar te worden van zijn of haar leerproces.

Opbrengstbewust werken

Op onze school werken we bewust opbrengstbewust (doelgericht). Daarbij richten we ons op de gemiddelde vaardigheidsscore van de IEP-toetsen en de methodetoetsen. Per toets is het de bedoeling om te gaan werken met eigen schoolnormen en de referentieniveaus hierbij in te sluiten. Dit document is in de afgelopen jaren ontwikkeld. Het opbrengstgericht werken wordt ondersteund door ons leerlingvolgsysteem. Bij de bespreking van de groep (leerlingen) wordt de uitslag van de toets (de gehaalde gemiddelde vaardigheidsscore) vergeleken met de norm (de gewenste gemiddelde vaardigheidsscore). Als de gewenste score structureel onder de gewenste score is, worden er door de IB-er en de leraar interventies afgesproken.

Deze interventies kunnen zijn:

- Meer tijd besteden aan dat vak-/vormingsgebied;
- Instructie wijzigen en verbeteren;
- Meer automatiseren;
- Methode-aanbod uitbreiden;
- Differentiatie aanpassen.

De schoolleiding en de IB-er voeren vervolgens klassenconsultaties uit om te observeren of het de leraar lukt om de interventies toe te passen en te bepalen of de interventies effect hebben. Leraren worden ook gekoppeld (collegiale consultatie) om 'good practice' op te doen. De inspectie gaf aan in november 2022 dat de uitleg van de leraren beter kan worden afgestemd op de ontwikkeling van de leerlingen. In onze ontwikkelplannen is deze differentiatie bij het opstellen van de doelen en in de instructie als extra aandachtspunt toegevoegd en dit komt ook terug bij professionaliseringsmomenten door het jaar heen. De referentieniveaus bij de verschillende groepen in het afgelopen jaar zijn scherper geformuleerd. We kijken gericht naar de niveaus door de hele school om zo te voldoen aan het minimale niveau en het streefniveau voor taal, rekenen en lezen voor alle leerlingen.

5.5 Onze visie op identiteit en burgerschap

Onze school is onderdeel van PCBO Apeldoorn. Onze missie en visie is afgeleid van de missie en visie van PCBO Apeldoorn.

PCBO Apeldoorn

PCBO Apeldoorn biedt christelijk basisonderwijs aan voor alle kinderen. Daar maken we werk van. Christelijk onderwijs staat voor ons midden in de wereld. Dat betekent dat we onze leerlingen willen leren hun plek in te nemen in onze samenleving. Er zijn in de wereld van kinderen veel verschillen: godsdienstige en levensbeschouwelijke, culturele, seksuele, lichamelijke en nog zo veel meer. Juist vanuit onze christelijke waarden zien we al die verschillen als een rijkdom.

We heten alle collega's welkom die willen bijdragen aan deze veelkleurigheid – in de klas en in de samenleving. Zij helpen leerlingen zo hun eigen identiteit te ontwikkelen. De basis hiervoor halen we uit Bijbelverhalen. Tegelijk houden onze scholen ruimte om hun eigen kleur in de praktijk te brengen. De wereld van nu daagt ons uit. Hoe kunnen we in een wereld met zoveel verschillen nog steeds onderwijs geven vanuit ons veelkleurige, christelijke geloof? Dat vinden we belangrijk. Daarom halen we ook andere tradities en geloven in huis. Dat is voor ons een nieuwe stap. Dat doen we omdat we onze leerlingen dan meer kunnen leren over "burgerschapsvaardigheden" en over verscheidenheid in de wereld, maar ook in onze eigen groepen. De wijze waarop scholen uiting geven aan de christelijke geloofsovertuiging, kan van school tot school verschillen. Wel zijn al onze scholen hierover expliciet in hun communicatie en aannamebeleid, waarbij we waarmaken wat we zeggen.

PCBO Apeldoorn gelooft dat de gemaakte keuzes de christelijke kant van ons onderwijs versterken. Hierdoor kunnen we nog beter met elkaar het gesprek aan gaan over dit belangrijke onderwerp. Aannemen van collega's met een andere achtergrond zien we als een verrijking van onze teams. We geloven dat het onderwijs verbetert als scholen werken aan een "doorlopende levensbeschouwelijke leerlijn" en daarover met elkaar in gesprek blijven. Vanuit deze overtuiging slaan wij de gekozen weg verder in, vol vertrouwen op de kracht van onze christelijke traditie, die zich al 2000 jaren steeds vernieuwt.

In het vorige beleidsplan (2019-2024) spraken we zeven kaders af, die volop worden geïmplementeerd in 2024-2028. Deze kaders zijn:

1. Identiteit, zingeving en levensbeschouwing zijn in elk team structureel onderwerp van gesprek;
2. Belangrijk in dit gesprek zijn de professionele identiteit van de teamleden en de leerlijn levensbeschouwelijk onderwijs;
3. De leerlijn levensbeschouwelijk onderwijs wordt gedragen door alle teamleden. We proberen dit zoveel mogelijk te koppelen aan onze lessen over burgerschap.
4. De leerlijn levensbeschouwelijk onderwijs is gericht op de ontmoeting tussen alle kinderen (en leerkrachten) op basis van gelijkwaardigheid. Kinderen ontdekken verschillende visies, in en buiten de groep. Ze leren ook hun persoonlijke ervaringen en levensbeschouwelijke beelden uit te drukken. De leerkracht brengt haar/zijn eigen persoonlijke levensovertuiging uitnodigend in;
5. Vanuit bovenstaand uitgangspunt heeft elke school de ruimte een eigen invulling aan haar christelijke identiteit te geven. Denk aan het gebruik van een methode en vieringen of om de leerlingen van groep 8 aan het eind een bijbel of ander boek/cadeau te geven;
6. Als we kennismaken met nieuwe ouders, praten we op elke school ook altijd over identiteit. Daarvoor heeft de schoolvertegenwoordiger een helder verhaal over de christelijke identiteit vanuit meerdere perspectieven: levensbeschouwelijk, pedagogisch en onderwijskundig;
7. PCBO Apeldoorn werkt vanuit de veelkleurige christelijke identiteit. Vanuit onze kernwaarden en onze levensbeschouwelijke visie is elke collega welkom.

In het beleidsplan Levensbeschouwelijk Burgerschap is beschreven hoe we dit doen op school. We maken bewust gebruik van de verschillende religies die binnen het schoolgebouw aanwezig zijn en laten bijvoorbeeld leerlingen vertellen over hun feestdagen.

We werken met de 7 eigenschappen van Persoonlijk Leiderschap. Hierbij leren de leerlingen gewoonten aan om te communiceren en hun standpunten over te brengen. De combinatie van de methodieken 'Trefwoord en Blink' vormen het hart van het levensbeschouwelijk burgerschapsonderwijs. (LBO). Door deze aanpak van thematisch werken te

verbinden aan onze identiteit en de 7 gewoonten van Covey ontstaat er een breed palet aan burgerschapsonderwijs.

De leerlingen verwerven kennis van en geven betekenis aan de basiswaarden vrijheid en gelijkheid. Ze krijgen inzicht in de wording, werking en betekenis van de democratische rechtsstaat en in machtsvraagstukken. Ze werken aan een democratische houding en aan een democratische cultuur binnen de school. Het is belangrijk dat leerlingen zich bewust worden van hun identiteit, waar de verschillende aspecten van die identiteit uit voortkomen. Daarnaast worden ze zich ervan bewust dat er mogelijkheden en verantwoordelijkheden zijn voor het bevorderen van rechtvaardigheid en inclusie.

(www.onderwijskennis.nl en www.expertisepuntburgerschap.nl)

Actiepunt	Prioriteit
Teamtraining Burgerschapsonderwijs uitvoeren met Leader in ME	gemiddeld

5.6 Sociale en maatschappelijke ontwikkeling

Naast basisvaardigheden besteden we veel aandacht aan de sociaal emotionele vaardigheden van leerlingen. We vinden het belangrijk dat kinderen zich ontwikkelen tot positieve empathische en veerkrachtige kinderen. Het allerbelangrijkste is dat we leerlingen leren hoe ze een mooi waardevol mens kunnen zijn die zich staande kunnen houden in de huidige maatschappij. Daar zou de meeste aandacht in ons onderwijs naar toe moeten gaan. Daarom investeren we in sociaal emotioneel leren en zorgen we ervoor dat onze school een veilige plek is voor leerlingen, ouders en medewerkers.

We maken bewust een selectie uit de maatschappelijke thema's die we in ons onderwijs verweven. Om onze leerlingen zo op veel vlakken vaardig te maken. Binnen PCBO Apeldoorn helpen we elkaar hierbij. Scholen kiezen zelf de thema's die het meest belangrijk zijn voor hun schoolpopulatie. Scholen waar dezelfde thema's belangrijk zijn, werken hier ook samen aan.

We gebruiken op school hiervoor de methoden Blink en Trefwoord en werken vanuit de 7 gewoonten van Leader in Me. We besteden veel tijd aan actief burgerschap. Leerlingen moeten goed voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld om hen heen (dichtbij en verder weg). Die kennis leren ze niet uit een boekje, maar leren ze door oefening: de school als oefenplaats.

Vanaf 2021 hebben we dieper nagedacht over een visie op Levensbeschouwelijk Burgerschapsonderwijs (LBO). We hebben daarbij een koppeling gemaakt tussen levensbeschouwing/identiteitsvorming en burgerschap. De leerlijnen Identiteit en actief burgerschap zijn samengevoegd. De nieuwe WO-methode Blink helpt ons om ook de kerndoelen in samenhang aan te bieden. In het inspectierapport van november 2022 is geconstateerd dat we als school bezig met het inrichten van het onderwijs op het gebied van de bevordering van actief burgerschap en sociale cohesie. Het komende jaar willen we het advies van de inspecteurs opvolgen om de ontwikkeling van burgerschapscompetenties op te stellen en deze regelmatig monitoren om ons onderwijs hierdoor nog beter af te kunnen stemmen op de actuele leerbehoefte van onze leerlingen.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociale en maatschappelijke ontwikkeling van de leerlingen <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>
2.	Onze school beschikt over een LOVS voor de sociaal-emotionele ontwikkeling <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Sociale en maatschappelijke competenties (OR2)	3,63

Actiepunt	Prioriteit
Bepalen van burgerschapscompetenties en deze regelmatig monitoren om ons onderwijs hierdoor nog beter af te kunnen stemmen op de actuele leerbehoefte van onze leerlingen.	gemiddeld

Bijlagen

1. Levensbeschouwelijk Burgerschapsonderwijs juni 2024

5.7 Leerstofaanbod

Onze school richt zich op de cognitieve, sociale en brede ontwikkeling van de leerlingen. Daartoe bieden we een passend aanbod aan dat dekkend is voor de kerndoelen en de referentieniveaus taal en rekenen. Ons aanbod is evenwichtig verdeeld over de leerjaren, sluit aan bij de kenmerken van onze leerlingen en bereidt hen voor op het vervolgonderwijs. De komende jaren krijgt het geven van een goede compacte en gedifferentieerde instructie extra aandacht door te werken met een formulier bij de groepsbezoeken. Daarbij werken we groep doorbroken en thematisch op middagen in verschillende groepen.

Voor **cultuureducatie** en **bewegingsonderwijs** maken we ook gebruik van vakleerkrachten.

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich breed ontwikkelen en dat ze zich oriënteren op kunstzinnige en culturele aspecten die een rol spelen in hun leefwereld. Dat zij kennis verwerven van de actuele kunstzinnige en culturele diversiteit en dat ze die leren begrijpen en waarderen. Daarnaast: wij vinden het van belang dat onze leerlingen zich leren openstellen voor kunstzinnige aspecten, dat zij kunnen genieten van schilderen en beelden, van muziek, van taal en beweging, en daarop kunnen reflecteren. Vanaf 2021 zijn we een CMK-school (Cultuur met Kwaliteit) en hebben daardoor zowel in de didactiek als in het aanbod een kwaliteit slag gemaakt. Vanuit deze CMK-subsidie is het mogelijk om onderdelen uit het cultuurmenu te kiezen, gastlessen en excursies te verzorgen die aansluiten bij onze thema's.

Op onze school hechten we veel belang aan lichamelijke opvoeding. Opvoeding is wat ons betreft een zaak van hoofd, hart en handen. Daarnaast vinden we het vak belangrijk vanuit het sociale aspect: leren bewegen doe je altijd samen. We werken met een vakleerkracht bewegingsonderwijs. Alle leerlingen krijgen 2x in de week een actief beweegaanbod in de gymzaal van dokZuid. Daarnaast stimuleren we het bewegend leren in de groep bij de andere vakken. Onze gymzaal in het gebouw en ons schoolplein met Cruiff-court geven veel mogelijkheden om het bewegen te stimuleren. We doen ook mee met sporttoernooien en bevorderen activiteiten vanuit Sportservice.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Ons aanbod is dekkend voor de kerndoelen en omvat de referentieniveaus taal en rekenen <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP0 - Basisvaardigheden [2023]</i>
2.	Ons aanbod richt zich op de cognitieve, sociale en brede ontwikkeling van goed burgerschap <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP0 - Basisvaardigheden [2023]</i>
3.	Ons aanbod past bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP0 - Basisvaardigheden [2023]</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Aanbod (OP1)	3,54

Actiepunt	Prioriteit
De school zorgt ervoor dat het aanbod aansluit bij het (taal)niveau van de leerlingen	gemiddeld

5.8 Vakken, methodes en toetsinstrumenten

Onze school biedt (zie schema) de volgende vakken aan en gebruikt daarbij de beschreven methodes en toetsen. De methodes die we gebruiken zijn dekkend voor de kerndoelen. We gebruiken de methodes integraal, maar vullen wel aan waar we dat nodig vinden (opplussen: verdiepen en verbreden). Daardoor borgen we dat we de kerndoelen en de referentieniveaus ook daadwerkelijk behalen.

Vak	Methodes	Toetsinstrumenten	Vervangen
Aanvankelijk lezen	Actief leren lezen	AVI en DMT en IEP-LVS Methodetoetsen	
Voortgezet technisch lezen	Actief leren lezen Atlantis	IEP-LVS Methodetoetsen	
Taalontwikkeling/woordenschat	Actief leren lezen Atlantis	Methodetoetsen	
Nederlandse taal/spelling	Pit - taal/spelling	IEP-LVS /Methodetoetsen	
Begrijpend/studerend lezen	Pit - taal Atlantis	IEP-LVS /Methodetoetsen	
Rekenen en wiskunde	Pluspunt 4	IEP-LVS /Methodetoetsen	
Engels	Blink Engels		
Verkeerseducatie	Verkeerseducatielijijn VVN	Toetsen VVN Theoretisch & praktisch examen	
Natuureducatie/techniek	Blink Wereld	Presentaties/portfolio	
Aardrijkskunde/geschiedenis	Blink Wereld	Presentaties/portfolio	
Cultuureducatie	Blink Wereld	Presentaties/portfolio	
Muziek	1,2,3, Zing	Presentaties/portfolio	
Godsdienst	Trefwoord		
Schrijven	Klinkers		
Sociale vaardigheden	Leader in Me		
Burgerschap en integratie	Blink Wereld Trefwoord Leader in ME	Presentaties/portfolio	
Bewegingsonderwijs	Leerlijn Accres	MQ-scan	

5.9 Taal-/leesonderwijs

Het vakgebied Nederlandse taal krijgt –op basis van de leerlingenpopulatie- veel aandacht in ons curriculum. Een aanzienlijk gedeelte heeft een NT2 achtergrond, zijn nieuwkomers of er zijn andere oorzaken waardoor ze opgroeien in een taalarme omgeving. Deze leerlingen hebben baat bij een leeromgeving waar wordt ingezet om alle leerlingen te helpen aan een hogere taalvaardigheid. Taal waarmee ze kunnen formuleren wie ze zijn, waar ze vandaan komen, wat ze weten en wat ze vinden. Door gerichte taalstimulering willen we de beschreven aanknopingspunten vastpakken. Zoals hoge verwachtingen, een effectief taalaanbod, extra aandacht voor woordenschat, begrijpend luisteren/lezen, kennisopbouw en leesplezier. In mei 2022 hebben we na intensief onderzoek en deels uitproberen veel nieuwe methodes aangeschaft die beter aansluiten bij onze leerlingpopulatie. Bij de kleuters werken we met onderwijsdoelen die we per vakgebied en domein hebben uitgewerkt.

Ook bij veel andere vakken heb je taal nodig. Het is belangrijk dat kinderen snel goed kunnen lezen omdat ze daardoor de informatie bij de andere vakken sneller kunnen begrijpen en gebruiken. Kinderen met een taalachterstand krijgen extra ondersteuning in het taalaanbod. In het algemeen krijgen zij extra instructie, extra aanbod en extra tijd. Daarnaast heeft onze school een samenwerking met Kentalis in het ondersteunen van jonge kinderen met Taalontwikkelingsstoornissen (TOS).

Als basis hebben wij de rapportage 'Van E- tot M-toets: inzichten in de leergroei van het afgelopen half jaar' van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs van augustus 2023 gebruikt. Deze toont ons dat we op begrijpend lezen en spelling als school een behoorlijke vertraging hebben in leergroei. Voor de uitvoering van ons plan Basisvaardigheden werken we samen met: Hogeschool Windesheim, Helpdesk nieuwkomers OCW, de bibliotheek in ons gebouw en de PO-Raad.

In het inspectierapport van november 2022 is aangegeven dat de doelen met betrekking tot het verhogen van de opbrengsten op het gebied van taal, rekenen en lezen duidelijker kunnen worden omschreven. In onze ontwikkelplannen (schoolniveau) en groepsplannen hebben we de referentieniveaus bij de verschillende groepen in het afgelopen jaar scherper geformuleerd bij onze nieuwe taalmethode. We kijken gerichter naar de niveaus door de hele school om zo te voldoen aan het minimale niveau en het streefniveau voor taal, rekenen en lezen voor een hoger percentage leerlingen. Daarnaast is in de plannen opgenomen om extra aandacht te besteden aan differentiëren in de instructie. Zo gaan we een meer compactere instructie aanbieden voor verrijking.

Engelse taal

Beheersing van de Engelse taal vinden we van belang, omdat kennis van deze taal steeds belangrijker wordt door de toenemende internationalisering, de groeiende mobiliteit en het veelvuldige gebruik van nieuwe media. Vanaf groep 1 leren de kinderen spelenderwijs Engels. We werken met de digitale methode Blink Engels. Er is daarmee sprake van een leerstofaanbod van groep 1 t/m 8.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school beschikt over een gekwalificeerde taalcoördinator <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP0 - Basisvaardigheden [2023]</i>
2.	De leraren besteden meer tijd aan taal- en woordenschatonderwijs dan de gemiddelde school <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP0 - Basisvaardigheden [2023]</i>
3.	We hebben schoolnormen vastgesteld voor de diverse onderdelen van taal <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP0 - Basisvaardigheden [2023]</i>

Actiepunt	Prioriteit
Opleiding van een taal/leescoördinator vanaf schooljaar 2024/2025	gemiddeld
Cursus "Rijke Taal" Hogeschool Windesheim voor meerdere collega's	gemiddeld
Opstellen van schoolnormen voor taal/leesonderwijs	gemiddeld
Extra aandacht voor differentiatie en instructie bij taal/leesonderwijs	gemiddeld

5.10 Rekenen en wiskunde

Rekenen en Wiskunde is één van de basisvaardigheden. Het rooster borgt, dat we expliciet aandacht besteden aan rekenen en wiskunde en aan het automatiseren van het geleerde. We constateren dat rekenen in toenemende mate taliger is geworden, en dat dit bij steeds meer leerlingen leidt tot problemen. Daarom richt het automatiseren zich op kale sommen (om de basisvaardigheden goed in te slijpen). We gebruiken de methode Pluspunt en de IEP-toetsen om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen. We werken bij rekenen met ontwikkelplannen; de leraren hebben zich uitgebreid geprofessionaliseerd in het werken met compacten en het geven van een directe instructie. Door bewust om te gaan met de verschillende rekenmodellen zal er meer ruimte ontstaan voor differentiatie voor ook de betere rekenaar. Inzet van de vertaalcirkel, het toepassen van scaffolding, verlengde of compacte instructiemomenten en automatiseren zijn daarvan voorbeelden. Die veelal ook zijn verwerkt in de methode. In mei 2022 hebben we besloten om meer op papier te werken met Pluspunt en digitaal als ondersteunend te zien. Bij de kleuters werken we met onderwijsdoelen die we per vakgebied en domein hebben uitgewerkt.

De leraren zorgen voor een rekenrijke leeromgeving en geven rekenlessen aan de hand gedifferentieerde instructie. Wij bieden heldere strategieën voor het rekenen aan. Kinderen die dat nodig hebben krijgen verlengde instructie, weer andere kinderen krijgen extra instructie en extra verdieping. Wij differentiëren ook met betrekking tot de tijd die de kinderen krijgen. Wij besteden gericht aandacht aan alle aspecten van het rekenonderwijs. Hiervoor gebruiken wij de methode als richtlijn. Wij zien dat het rekenonderwijs steeds taliger wordt en dat dit een probleem kan zijn/ worden. Wij besteden extra aandacht aan de rekenbegrippen in de taal. Door een teamgerichte training gaan we leren als team om een betere afstemming te maken tussen de diversiteit in de rekenervaringen, rekenniveaus, rekenbeleving, culturele achtergrond en onderwijsachtergrond van de leerlingen te maken.

Als basis hebben wij de rapportage 'Van E- tot M-toets: inzichten in de leergroei van het afgelopen half jaar' van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs van augustus 2023 gebruikt. Deze toont ons dat we als school een behoorlijke vertraging hebben in leergroei. Voor de uitvoering van ons plan Basisvaardigheden werken we samen met: Hogeschool Windesheim en Harkink OnderwijsAdvies

In het inspectierapport van november 2022 is aangegeven dat de doelen met betrekking tot het verhogen van de opbrengsten op het gebied van taal, rekenen en lezen duidelijker kunnen worden omschreven. In onze ontwikkelplannen (schoolniveau) en groepsplannen hebben we de referentieniveaus bij de verschillende groepen in het afgelopen jaar scherper geformuleerd. We kijken gericht naar de niveaus door de hele school om zo te voldoen aan het minimale niveau en het streefniveau voor taal, rekenen en lezen voor een hoger percentage leerlingen. Daarnaast is in de plannen opgenomen om extra aandacht te besteden aan differentiëren in de instructie. Zo gaan we een meer compactere instructie aanbieden voor verrijking bij onze nieuwe rekenmethode.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	We nemen in groep 3 t/m 8 Bareka af. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP0 - Basisvaardigheden [2023]</i>
2.	We hebben schoolnormen vastgesteld voor de diverse onderdelen van rekenen <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP0 - Basisvaardigheden [2023]</i>

Actiepunt	Prioriteit
Werkbijeenkomsten rekenen/wiskunde o.a. het voeren van rekengesprekken en sturen op 1S	gemiddeld
Teamcursus Reken-wiskunde binnen een multiculturele onderwijssetting	gemiddeld
Opstellen van schoolnormen voor reken/wiskundeonderwijs	gemiddeld
Extra aandacht voor differentiatie en instructie voor sterke rekenaars bij reken/wiskundeonderwijs	gemiddeld

5.11 Wereldoriëntatie

Wereldoriëntatie vinden wij van belang, omdat onderwijs meer is dan taal en rekenen. Wij willen onze kinderen breed ontwikkelen. Wereldoriëntatie komt bij ons op school aan de orde bij de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuurkunde, biologie, gezond gedrag en verkeer. Kinderen oriënteren zich ook op de wereld, dichtbij en veraf, toen en nu en maken daarbij gebruik van cultureel erfgoed. We werken thematisch met Blink Wereld waarbij vanuit een thema alle vakken aan de orde komen. We sluiten aan bij Levensbeschouwelijk Burgerschapsonderwijs, zie hoofdstuk 5.6.

Bij wereldoriëntatie wordt aan de leerlingen gevraagd om op het onderzoek te doen voor vraagstukken/werkstukken /presentaties. Hoe kunnen we de leerlingen het beste begeleiden in het vinden van betrouwbare bronnen op bijvoorbeeld Internet. Hoe lees je teksten online in tegenstelling tot op papier.

Actiepunt	Prioriteit
Plan opzetten om mediawijsheid koppelen aan wereldoriëntatie.	gemiddeld

5.12 Wetenschap, technologie en digitale geletterdheid

Wetenschap en technologie zijn essentiële domeinen voor de ontwikkeling van onze samenleving. Wij willen onze leerlingen stimuleren om zich te verdiepen in deze domeinen en hen voorbereiden op de toekomst. Daarom bieden wij activiteiten aan waarbij onze leerlingen samen leren om wetenschappelijke en technologische vraagstukken te onderzoeken, te ontdekken en op te lossen.

Op school gebruiken we steeds meer technologie, zoals computers, tablets en internet. Dat is leuk en handig, want zo kunnen we beter leren, dingen kiezen die we leuk vinden, en nieuwe dingen ontdekken. Maar technologie heeft ook nadelen. We moeten goed opletten dat iedereen mee kan doen, dat we eerlijk zijn tegen elkaar, dat we niet vals spelen, en dat we nog steeds contact hebben met de leerkracht en klasgenoten. En we moeten ook leren hoe we technologie goed kunnen gebruiken, zonder fouten te maken of in de problemen te komen. Technologie verandert ook hoe de leerkracht lesgeeft en hoe de school werkt.

Op onze school leren we je hoe je goed met computers, internet en andere media om kunt gaan. Dat noemen we digitale geletterdheid. Dat is belangrijk, want dan kun je later goed meedoen in de wereld. Je leert bijvoorbeeld hoe je informatie kunt zoeken en beoordelen, hoe je veilig en slim online kunt zijn, hoe je problemen kunt oplossen met technologie en hoe je zelf dingen kunt maken met digitale middelen. Zo word je een goede digitale burger die weet wat hij of zij doet.

Belangrijke thema's of vragen voor de komende jaren zijn:

- Kun je wetenschap en technologie meer vorm en inhoud geven met behulp van partners en voorzieningen als Newtechpark, Ispace, enz.?
- Hoe geven we samen met Platform onderwijs en ICT vorm aan de leerlijn digitale geletterdheid?

Leerlingen leren al samenwerkend aspecten die samenhangen met wetenschap en technologie te onderzoeken, te ontdekken en te ontwerpen. Voor de komende jaren is het vorm geven van wetenschap en technologie bij ons op school een aandachtspunt. De uitwerking van dit aandachtspunt zal vorm krijgen met de nieuwe methode Blink Wereld en in het ontwikkelplan.

Programmeren stimuleert 'computational thinking', dit is het analyseren en probleemoplossend denken bij de leerlingen. Dit passen we toe op school maar ook bij NewTechPark samen met platform ICT.

Actiepunt	Prioriteit
Onderzoeken hoe een doorgaande lijn 'programmeren' aangeboden zou kunnen worden op school.	gemiddeld

5.13 Les- en leertijd

Onze school hanteert een vijf gelijke dagen model waarbij de leerlingen van 8.30 tot 14.15 uur op school zijn.

Op onze school willen we de leertijd effectief besteden, omdat we beseffen dat leertijd een belangrijke factor is voor het leren van onze leerlingen. We proberen daarom verlies van leertijd te voorkomen. Om 8.20 uur mogen de leerlingen naar binnen en kunnen gelijk beginnen. Ook willen we voldoende leertijd plannen, zodat de leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken.

We werken vanuit een dag- en weekplanning. De leerlingen worden gestimuleerd om bij de onderwijsdoelen ook hun eigen planning te maken. Deze aanpak wordt geëvalueerd door de leerkracht met gewoonte 2 van Leader in Me (Begin met het einddoel voor ogen - maak een plan), In principe trachten we alle leerlingen in acht jaar de einddoelen basisonderwijs te laten halen.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leraren zorgen voor een effectief klassenmanagement (voorkomen verlies leertijd) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - Onderwijstijd</i>
2.	De leraren beschikken over een expliciet week- en dagrooster <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - Onderwijstijd</i>
3.	De leraren variëren de hoeveelheid leertijd afhankelijk van de onderwijsbehoeften <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - Onderwijstijd</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Onderwijstijd (OP4)	3,7

5.14 Didactisch handelen

Op onze school hebben de leraren de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart gebracht. Op basis daarvan zorgen de leraren voor gedifferentieerd en gestructureerd onderwijs: ze zorgen voor leerstof, uitleg, opdrachten en begeleiding die past bij zowel de groep als geheel als de individuele leerling. Daarnaast variëren ze de leertijd afhankelijk van de onderwijsbehoeften. De instructie wordt gegeven aan de hand van het model Directe Instructie (EDI) . Van belang is, dat de uitleg en de verwerking van de leerstof leiden tot begrip van de leerstof. De verwerking kenmerkt zich door: actieve leerlingen en ondersteuning door de leraar (in evenwicht met uitdaging).

De leerkrachten zijn ieder voor zich verantwoordelijk voor het presteren en de opbrengsten van de groep en de individuele leerlingen in de groep. Zij maken twee keer per jaar een trendanalyse, kennen de ontwikkelingsperspectieven van de leerlingen en werken met groepsplannen en (didactische) groepsoverzicht. Zij leggen twee keer per jaar verantwoording af aan de intern begeleiders over presteren en opbrengsten. Daarnaast hebben de leerkrachten een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor presteren van de leerlingen en de opbrengsten van het onderwijs in de gehele school. Hierover legt de directeur verantwoording af aan het bestuur. De leerkrachten zorgen in hun lessen voor duidelijkheid en structuur in hun instructie en verwerking. De leerkrachten zorgen dat de leerlingen actief betrokken zijn bij het leerproces. De leerkrachten bespreken meerdere leerstrategieën en stimuleren het gebruik daarvan. De leerkrachten houden rekening met verschillen tussen leerlingen en passen hun lessen daarop aan. De leerkrachten organiseren hun lessen efficiënt en doelmatig.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De instructie wordt gedifferentieerd aangeboden op drie niveaus <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
2.	De leraren zorgen voor stofdifferentiatie <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
3.	De leraren variëren de onderwijstijd afhankelijk van de onderwijsbehoeften <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Pedagogisch-didactisch handelen [2023] (OP3)	3,39

Actiepunt	Prioriteit
De leraren stemmen de instructie af op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen	gemiddeld

5.15 Zorg en begeleiding

Om nog beter aan de ondersteuningsbehoeftes van leerlingen te kunnen voldoen, is het belangrijk dat leerkrachten meer kennis opdoen en vaardigheden ontwikkelen om hun handelingsrepertoire te vergroten. Overigens geldt dit voor al onze medewerkers. Investeren hierin is essentieel als we een stap willen zetten naar inclusiever onderwijs. De kennis die een leerkracht nodig heeft kan afhankelijk van zijn of haar klas verschillen en hoeft in sommige gevallen niet bij alle leden van het schoolteam aanwezig te zijn. Daarom stimuleert PCBO Apeldoorn brede onderlinge kennisdeling, gericht op deze ontwikkelingsvraag, waarin alle medewerkers met vergelijkbare uitdagingen samen kunnen leren gericht op hun specifieke ondersteuningsvraag.

Binnen onze school streven we ernaar, dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooiën. Omdat we te maken hebben met verschillen, moet het onderwijsleerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is. Hierin spelen onze IB-ers, onderwijsassistenten en leerkrachtondersteuners een belangrijke rol. Onze leerkrachten zorgen ervoor, dat ze onze leerlingen goed kennen en ze volgen hun ontwikkeling nauwkeurig met behulp van o.a. IEP-LVS (cognitieve ontwikkeling) en Leader in Me (sociale ontwikkeling). Omdat we opbrengstgericht werken vergelijken we de uitkomsten van toetsen met onze schoolnormen. Waar nodig stellen we het lesgeven of het aanbod bij, en waar nodig geven we de leerlingen extra ondersteuning. We werken met groepsplannen in ParnasSys en passen hierbij de kleine cyclus PDCA toe. In ons zorgplan staat onze zorgstructuur uitgebreid beschreven (zie bijlage).

Zorgstructuur

We volgen de ontwikkeling van kinderen voortdurend (leraar), maar formeel gebeurt dit bij de groepsbesprekingen (2x per jaar, na de midden- en eindtoetsen). Tijdens de groepsbesprekingen komt de ontwikkeling van de groep als geheel, de ontwikkeling van het individuele kind en het leraargedrag aan de orde. De groepsbesprekingen worden gevoerd en geleid door de IB-er. Met betrekking tot het individuele kind wordt besproken waar de ontwikkeling (waarom) stagneert en wat de interventies (kunnen) zijn om de achterstand te verhelpen. In de afgelopen jaren hebben we hiervoor een apart zorgdocument als handboek opgesteld.

Inclusiever onderwijs heeft alleen een kans van slagen als we realistisch zijn over de draagkracht van scholen. De ontwikkeling hiervan zal stapsgewijs moeten plaatsvinden. PCBO Apeldoorn vraagt van ons dan ook onze grenzen te bepalen, zodat individuele zorgbehoeften niet ten koste gaat van andere kinderen of het welbevinden van medewerkers. Hierbij worden wij gevraagd elk jaar een haalbare stap te zetten. We zijn hierin ambitieus en realistisch. Realistisch omdat we weten dat de voorwaarden (expertise IB/kwaliteitscoördinator, handelingsrepertoire leerkrachten, voldoende aandacht voor ontwikkeling) hiervoor op orde moeten zijn. Ambitieus omdat we hier samen aan werken, elkaar ondersteunen, faciliteren en we elkaar willen helpen. Ook realistisch omdat we afhankelijk zijn van de voorwaarden die anderen realiseren en de samenwerking met andere partners (jeugdhulp, speciaal onderwijs, andere besturen voor funderend onderwijs, gemeente). Ons Schoolondersteuningsprofiel (SOP) verheldert welke leerlingen we (geen) zorg kunnen bieden en wat de extra ondersteuning van leerlingen inhoudt (zie bijlage).

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Ouders worden betrokken bij de (extra) zorg voor hun kind <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2021]</i>
2.	De leraren signaleren vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2021]</i>
3.	De school voert de zorg planmatig uit <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2021]</i>
4.	De intern begeleider coördineert de zorg en begeleiding <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2021]</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023] (OP2)	3,61

Actiepunt	Prioriteit
De school bepaalt wat er nodig is (qua begeleiding en ondersteuning) om in te spelen op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen	gemiddeld
De school zorgt ervoor dat het onderwijs wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften van groepen leerlingen	gemiddeld

Bijlagen

1. SchoolOndersteuningsProfiel september 2023

5.16 Extra ondersteuning

In ons onderwijs hebben we aandacht voor de ondersteuningsbehoeftes van leerlingen maar er is ook een grens aan wat we zelf kunnen bieden. Om onze scholen inclusiever te maken zal de samenwerking met de ketenpartners van bijvoorbeeld de gemeente en jeugdzorg moeten intensiveren. We willen meer en andere expertise in de onderwijssetting toevoegen. Samenwerking tussen reguliere scholen, het Samenwerkingsverband en het SBO en SO is hiertoe belangrijk.

Samenwerkingsverband

In Apeldoorn werken schoolbesturen, basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs nauw samen in een Samenwerkingsverband (SWV). Wanneer een school niet kan bieden wat een kind nodig heeft, of wanneer er vragen zijn over de begeleiding van een kind, dan nemen we contact op met het SWV. Binnen het SWV delen we kennis en overleggen we met elkaar. Ook winnen we hier advies in of kunnen we bijvoorbeeld een orthopedagoog of psycholoog inzetten om de juiste ondersteuning voor het kind in kaart te brengen. Via het SWV kunnen extra arrangementen worden aangevraagd. Zo werken we samen aan de beste ondersteuning voor ieder kind.

PCBO Plusprogramma

Binnen de PCBO-visie op begaafdheid staan de zijnskenmerken van meer- en hoogbegaafde kenmerken van kinderen centraal. Wanneer kinderen meer- of hoogbegaafd zijn, zetten wij ons in voor het realiseren van passend onderwijs. Dit doen we door middel van het PCBO PlusProgramma. Hiermee bieden we onderwijs op maat voor meer- of hoogbegaafde kinderen. Het PCBO Plusprogramma bestaat uit drie pijlers waar vanuit we kinderen, hun ouders en onze PCBO-scholen ondersteunen:

1. Plusbegeleiding op school

Wanneer kinderen meer- of hoogbegaafd zijn, ontvangen zij eerst ondersteuning op school. Door middel van compacten en verrijken, ontmoeting met peers, samenwerken met peers en we gaan komend jaar nog intern plusactiviteiten organiseren. Deze ondersteuning vult de school zelf in. De begeleiding vindt plaats in de omgeving, die de kinderen kennen.

2. De bovenschoolse plusklassen PCBO

Naast de ondersteuning op de scholen, hebben we bij PCBO 5 bovenschoolse plusklassen. De bovenschoolse plusklas van PCBO is een arrangement passend onderwijs en bedoeld voor een specifieke doelgroep kinderen met HB-zijnskenmerken én een specifieke hulpvraag.

3. Ondersteuning vanuit PlusBegeleiding en Kenniscentrum PCBO

Naast een bovenschools aanbod vergroten we de kennis en expertise van onze leerkrachten met betrekking tot het thema hoogbegaafdheid. Dit doen we door Plusbegeleiding en het Kenniscentrum PCBO. De plusbegeleiding wordt verzorgd door de HB-coördinator van PCBO.

De Intensieve Taalklas

Op onze school is een Intensieve Taalklas (ITK) in de onderbouw. Twee dagen worden besteed aan taal met daarbij de nadruk op interactie met en tussen kinderen. Uitgangspunt is dat taalproductie van belang is voor de taalontwikkeling. Taalonderwijs sluit aan bij het onderwerp in de groep.

Speerpunten:

- Mondelinge communicatie
- Woordenschat
- Geletterdheid
- ICT en multimedia
- Ouderbetrokkenheid

In overleg met de leerkracht wordt bepaald op welke momenten de kinderen in de kleine kring worden begeleid. Ook kunnen kinderen in een aparte ruimte taalondersteuning krijgen. De ITK leerkracht kan ook ondersteunen bij het spelwerken in de groep. Er wordt een groepsplan opgesteld op basis van groepsoverzichten, observaties en informatie van ouders. Het groepsplan wordt opgesteld voor de hele groep waarbij de ITK leerkracht activiteiten onderneemt met de sub groep.

Wereldschool De Vlinder

In Apeldoorn werken schoolbesturen en de gemeente samen aan een duurzaam en kwalitatief goed aanbod voor onderwijs aan nieuwkomers (in de leeftijd van 4-12 jaar). Dit onderwijs wordt gegeven op Wereldschool de Vlinder. Onder nieuwkomers verstaan we alle kinderen die vanuit een ander land naar Nederland zijn gekomen en geen Nederlands spreken, zoals kinderen van asielzoekers, statushouders, arbeidsmigranten en expats. Na een jaar onderwijs op Wereldschool de Vlinder, stromen de kinderen uit naar de vooraf gekozen stamschool. Zij kunnen op elke school in Apeldoorn terecht.

Voor leerlingen die gebruikmaken van extra ondersteuning (arrangementen vanuit het SWV, PCBO Plusprogramma, ITK) of die binnen onze school werken op een eigen leerlijn schrijven we een ontwikkelingsperspectief (OPP). Het OPP beschrijft welke leerstof die leerling krijgt aangeboden en welke begeleiding en ondersteuning de school aanbiedt. Tevens vermeldt het OPP de doelen m.b.t. de specifieke vakken en de aanpak van de leraar (afstemming). Het OPP wordt twee keer per jaar geëvalueerd. Bij de evaluatie worden de ouders en de leerling betrokken.

Actiepunt	Prioriteit
De plusbegeleiding op school gaan we een update geven door scholing en investering in tijd.	gemiddeld

5.17 Ononderbroken ontwikkeling

De meeste leerlingen zullen met het aangeboden onderwijsaanbod in acht jaar tijd de basisschool doorlopen. Voor sommige leerlingen is het nodig dat we extra instructie en extra ondersteuning aanbieden en in een enkel geval kan het voor een leerling nodig zijn om te verlengen (groep 2) of te doubleren. We hanteren de norm dat maximaal 12% van de leerlingen een kleuterverlenging mag hebben. Binnen onze school doubleren kinderen zo weinig mogelijk. We hanteren hierbij de norm dat maximaal 3% van de leerlingen mag doubleren (groep 3 t/m 8) en dat er op schoolniveau maximaal 5% van de kinderen ouder dan 12 jaar mag zijn. In de schoolgids geven we meer informatie over doubleren en de overgang van groep 1 naar groep 2 en van groep 2 naar groep 3.

De leraren zorgen tijdens hun lessen voor afstemming bij de instructie en de verwerking. Ook ten aanzien van de factor tijd differentiëren de leraren. Zodra de leerkrachten signaleren dat er sprake is van stagnatie, wordt er met de IB'er besproken wat er gedaan kan (moet) worden om die stagnatie te verhelpen. Om ervoor te zorgen dat leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen is het van belang dat leerkrachten methodes en leerlijnen goed kennen. Daardoor borgen we (ook) een ononderbroken ontwikkeling.

Onze school zorgt voor een ononderbroken ontwikkeling door te zorgen voor een warme overdracht tussen (bij):

- De overgang van Voorschool naar School
- De overgang van PO naar VO
- De overgang van groep naar groep (overdracht)
- De afstemming tussen duo-collega's
- De afstemming tussen school en ouders
- Tussentijdse in- en uitstroom

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school beschikt over beleid voor de ononderbroken ontwikkeling <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023]</i>
2.	Onze school hanteert schoolnormen voor de doorstroomgegevens <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023]</i>
3.	Onze school overlegt met diverse partners ten behoeve van de afstemming <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023]</i>
4.	De leraren differentiëren om te zorgen voor een ononderbroken ontwikkeling <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023]</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Basisvaardigheden [2023] (OP0)	3,31

Actiepunt	Prioriteit
Het curriculum voor Nederlandse taal bereidt de leerlingen voor op de volgende leerjaren, het vervolgonderwijs en de samenleving	gemiddeld

5.18 Resultaten

De sociaal emotionele ontwikkeling, taal, rekenen en burgerschap nemen een belangrijke plek in binnen ons aanbod, daarnaast zijn de overige vakken voor ons ook van groot belang. We zorgen ervoor dat leerlingen een sterke basis hebben en streven hierbij naar hoge opbrengsten. In ons kwaliteitszorgsysteem houden we hier gestructureerd en planmatig toezicht op. Onze school draagt zorg voor goed en opbrengstgericht onderwijs. In het kader van kwalificatie, socialisatie en personificatie brengen onze scholen kennis, vaardigheden en houdingen bij die aansluiten bij de mogelijkheden en de talenten van de leerlingen en bij de behoeften van de samenleving. We onderscheiden daarbij cognitieve resultaten, sociale resultaten, persoonlijke ontwikkeling en vervolgsucces.

Visie op lesgeven

In het de paragraaf 'Onze visie op lesgeven' hebben we onze kijk op onderwijs beschreven. Goed onderwijs leidt in onze visie tot passende resultaten. Passende resultaten staan altijd in de context van de bredere ontwikkeling van een kind.

Schoolnormen

Om vast te kunnen stellen of de resultaten van voldoende niveau zijn, heeft onze school eigen schoolnormen vastgesteld voor de cognitieve en de sociale resultaten en het vervolgsucces. De schoolweging, het spreidingsgetal en de hoge realistische verwachtingen van ons onderwijs en de opbrengsten vormen de basis van onze schoolnormen. De behaalde resultaten worden vergeleken met deze schoolnormen.

Resultaten volgen en analyseren

Onze scholen brengen de cognitieve resultaten van de leerlingen in beeld met behulp van gesprek, observaties, methodegebonden toetsen, IEP-LVS en de IEP-eindtoets. Op onze school gebruiken we IEP-LVS in de groepen 2 t/m 8 en de leerlijnen van ParnasSys in de groepen 1-2 om de ontwikkeling van de leerlingen te monitoren. De sociale resultaten monitoren wij aan de hand van Leader in Me en de WMK-tevredenheidsvragenlijsten voor de leerlingen. We onderzoeken tijdens de voortgangsgesprekken of de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen. Dan bespreken we of de groep zich ontwikkelt conform de verwachtingen, en of dat ook geldt voor de individuele leerlingen.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leerlingen realiseren tussentijds de verwachte opbrengsten (op grond van hun kenmerken) [m.n. Rekenen en Taal] <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR1 - Resultaten</i>
2.	De sociale en maatschappelijke vaardigheden van de leerlingen liggen op het niveau dat verwacht mag worden (op grond van hun kenmerken) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>
3.	De leerlingen presteren naar verwachting in het vervolgonderwijs <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR1 - Resultaten</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Resultaten (OR1)	3,25

5.19 Toetsing en afsluiting

Op onze school zorgen we voor een ordelijk verloop van de toetsing en afsluiting. Tussentijds meten we de ontwikkeling van de leerlingen m.b.v. het IEP-leerlingvolgsysteem. De resultaten worden ingevoerd in het LVS ParnasSys. Voor een toetsoverzicht: zie bijlage. De toetsen worden afgenomen conform de opgestelde agenda en de IEP-voorschriften (aangevuld met schoolvoorschriften). Ouders worden op de informatiemomenten geïnformeerd over de toetsresultaten. In leerjaar 8 doen alle leerlingen mee aan de doorstroomtoets (IEP). Ouders krijgen in dat jaar ook een VO-advies voor hun kind. De adviesprocedure hebben we beschreven in de schoolgids.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school beschikt over een toetskalender <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023]</i>
2.	Onze school neemt de toetsen af conform de voorschriften <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023]</i>
3.	Onze school informeert de ouders over de toetsresultaten <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023]</i>
4.	Onze school geeft ouders een VO-advies conform de beschreven procedure <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023]</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Afsluiting (OP6)	3,9

6 Personeelsbeleid

6.1 Integraal Personeelsbeleid

PCBO Apeldoorn zet zich al jaren in om een topwerkgever te zijn. Dit zullen we ook de komende schoolplanperiode blijven doen en verder ontwikkelen. Dit doen we door elkaar te kennen en te zien en door ruimte en vertrouwen te geven. Wij staan voor werkplezier, te bereiken door het bieden van goede faciliteiten, inzetten op loopbaanmogelijkheden en duurzame inzetbaarheid en gebruik te maken van aanwezig talent.

Wij bieden onze medewerkers een omgeving waarin zij zich blijvend kunnen ontwikkelen. Daarom werken we met professionele leergemeenschappen waarin we talenten benutten om van en met elkaar te leren en ontwikkelen. Wij hebben een visie op duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers en ontwikkelen hierop beleid. Onderdeel hiervan is het bieden van faciliteiten om jezelf in het kader van persoonlijk leiderschap inzetbaar te houden.

De ambitie van PCBO Apeldoorn is dat we toewerken naar een meer divers personeelsbestand. Hiertoe zijn al stappen gemaakt in het aannamebeleid gerelateerd aan de christelijke identiteit. PCBO Apeldoorn streeft ernaar om het personeelsbestand een afspiegeling te laten zijn van de samenleving, we zijn er van overtuigd dat zowel kinderen, als professionals veel kunnen leren van verschillen.

Onderwijskundige doelstellingen op school zijn onderdeel van de gesprekkencyclus en het taakbeleid en worden beschreven in het school- en jaarplan. Het taakbeleid wordt vastgelegd in het werkverdelingsplan. Deze plannen komen tot stand in overleg met het team en op onderdelen met ouders en leerlingen.

Op schoolniveau betekent het bovenstaande: We zetten in op ontwikkeling van elk teamlid. We geven de ruimte om scholing te volgen die passen bij de ambitie van de school en veelal direct inzetbaar zijn, al dan niet met een lerarenbeurs. Vanuit de leiderschapsrollen worden de uren toegekend en de opdrachten gegeven tot het beschrijven van een ontwikkelplan. We houden rekening met de werkdruk door op piekmomenten in het schooljaar werkmiddagen te organiseren. Hierbij kijken we ook naar de inzet van duurzame inzetbaarheid.

6.2 Bevoegde en bekwame medewerkers

Al onze leraren beschikken over een lesbevoegdheid. De schoolleider beschikt over een diploma van een opleiding voor schoolleiders en voldoet aan alle bijbehorende eisen.

Het integraal personeelsbeleid van onze school richt zich op de ontwikkeling van de medewerkers. De bedoelde ontwikkeling is gekoppeld aan de missie en de visie(s) van de school, en aan de vastgestelde competenties die we binnen de waarderende gespreksyclus hebben gekoppeld aan het sturingselement meesterschap. Meerdere activiteiten (studiedagen, gesprekkencyclus, enz) binnen onze school zijn gericht op het ontwikkelen van meesterschap. Meesterschap omvat voor ons in elk geval:

- Het pedagogisch en didactisch handelen van medewerkers;
- Het geven van instructie geven en het bieden van differentiatie;
- Het organiseren van goed klassenmanagement en effectief gebruik maken van de leertijd;
- Het professionaliseren van leerkrachten in Leader in Me

6.3 Professionele cultuur (ME+U)

De schoolleiding streeft ernaar de school te ontwikkelen tot een lerende organisatie, tot een school die gekenmerkt wordt door een professionele schoolcultuur.

Wij voeren een professionele dialoog door middel van de waarderende gesprekkencyclus en zetten ter ondersteuning en verdieping van de professionalisering Me+U in. Medewerkers houden hun eigen ontwikkeling o.a. via de BOEL-methodiek (Behouden, Ontwikkelen, Excelleren, Loslaten) bij, ditzelfde doen we ook op teamniveau.

Als school organiseren we meerdere studiedagen per jaar waarin ruimte is voor de professionele ontwikkeling als individuele medewerker en als team. Naast studiedagen zijn onze (werk-)vergaderingen erop gericht om van elkaar te leren en het lesgeven te versterken. Samen lessen voorbereiden en klassenbezoeken zijn vaste onderdelen van het leren binnen onze school.

Wij werken nauw samen met meerdere opleidingsinstituten en bieden stagiaires een plek om bij ons in de praktijk te leren. Onderwijsassistenten krijgen de mogelijkheid om zich te ontwikkelen tot leraarondersteuner en leraarondersteuners om zich te ontwikkelen tot leraar. Wij bieden begeleiding aan startende leerkrachten, stagiaires en zij-instromers. Deze trajecten zijn ook nog in ontwikkeling.

6.4 Waarderende gesprekscyclus

Op onze school zetten we de waarderende gesprekkencyclus in om waarderend, gestructureerd en doelgericht te werken aan de ontwikkeling van medewerkers. Onze gesprekkencyclus kent de volgende onderdelen:

Het drijfverengesprek

Het eerste gesprek is een gesprek over hetgeen iemand drijft, waar hij energie van krijgt, wat de feedback van anderen is en waar iemands impact ligt. Dit doen we aan de hand van de methodiek van ME+U.

Het ambitiegesprek

Een ambitiegesprek waarbij de sturingselementen als handvat worden gebruikt. Hierbij wordt het 4-D model - Discover, Dream, Design, Deliver - doorlopen (Cooperrider et.al. 2000) en gebruik gemaakt van de gespreksplacemat. Het sturingselement 'Meesterschap' komt in dit gesprek altijd aan bod.

Het reflectie- en jaartaakgesprek

Dit is een gesprek van terug- en vooruitblikken. Terugblikken op de gemaakte afspraken en ontwikkelingen. Vooruitblikken op het nieuwe jaar waarbij de koppeling wordt gemaakt met de jaartaak, drijfveren en talenten vanuit de voorgaande gesprekken.

De hierboven beschreven jaarcyclus is de basis van waaruit we werken. Wanneer het functioneren extra aandacht verdient en/ of wanneer er te weinig ontwikkeling zichtbaar is zal o.a. de frequentie van gesprekken worden opgevoerd.

Beeldcoaching

We hebben een intern begeleider die ook beeldcoach is. Onze leerkrachten krijgen van begeleiding aan de hand van een hulp/leervraag. De beelden worden gebruikt om de leerkrachtvaardigheden te versterken.

7 Organisatiebeleid

7.1 Anders organiseren

Vanuit PCBO Apeldoorn bestaat de ambitie om de komende beleidsperiode alle scholen binnen de stichting een ontwikkelstap te laten maken rondom het "anders organiseren" van onderwijs. Vaak zijn traditioneel georganiseerde scholen kwetsbaar als er geen leerkracht is. Voor een deel is dit besloten in de wijze waarop we het onderwijs georganiseerd hebben. Met een aanhoudend tekort op de arbeidsmarkt, zullen we moeten nadenken over organisatievormen die ons minder kwetsbaar maken en hiermee (waar mogelijk) de continuïteit van onderwijs waarborgen. We willen dit doen vanuit de visie dat het ook beter wordt. Met onze scholen focussen wij ons op het teambased learning model waarbij aandacht is voor anders organiseren maar ook het werkplezier van leerkrachten. Het kiezen van vormen van teamsamenwerking, waarbij niet meer één leerkracht verantwoordelijk is voor een groep leerlingen maar er een teamverantwoordelijkheid van een groep professionals is voor een substantiële groep leerlingen, zien wij als de meest kansrijke vernieuwing voor ons onderwijs. Een nieuwe vorm van onderwijs vormgeven waarbij samen werken en leren van elkaar met als gevolg verbetering van de onderwijsresultaten voorop staat.

We spreken hierbij af dat een bevoegde leerkracht verantwoordelijk blijft voor het aanleren van basisvaardigheden. Het is belangrijk om per school te kijken waar en wanneer we het essentieel vinden dat er een bevoegde leerkracht voor de klas staat. Door bijvoorbeeld te variëren met groepsgrootte, groepssamenstellingen en de inzet van leraren en ondersteuners kunnen we meer ruimte creëren voor de vormgeving van ons onderwijs. Inzetten van een expert op andere vlakken kan bijvoorbeeld de druk bij leerkrachten weghalen (bijvoorbeeld wetenschap & techniek, wereldoriëntatie of handvaardigheid). De oplossingen en experimenten die scholen starten, worden geëvalueerd en gedeeld. Omdat de context van onze scholen verschilt en onze scholen verschillen vragen we onze scholen een aanpak te kiezen die aansluit bij hun populatie, onderwijsconcept en bij hun team. We nemen daar ook het aantal lesuren onder de loep.

In de afgelopen jaren hebben we al op verschillende manieren het 'anders organiseren' toegepast. Denk daarbij aan: een carrousel van mogelijkheden met verschillende (vak)leerkrachten of meerdere groepen die werken aan hetzelfde thema (o.a. Blink) of ook groep doorbroken. In het afgelopen jaar hebben we ons laten voorlichten en gebruiken we de opleiding van één van de leerkrachten om onze visie hierop te bepalen. We zien mooie kansen met NEW (New Educational Workspace) en gaan dit nog verder verkennen in het komende jaar. Leerkrachten, vakleerkrachten, leerkrachtondersteuners en stagiairs werken daarbij intensief samen.

Actiepunt	Prioriteit
We organiseren studiedagdelen om de visie op Anders Organiseren meer aan te laten sluiten bij ons onderwijs	gemiddeld
We verkennen de werkwijze van NEW (New Educational Workspace) voor onze school	gemiddeld

7.2 Schoolklimaat

Op onze school vinden we stabiliteit en rust belangrijk in een veilige en verzorgde omgeving voor leerlingen en teamleden. Onze kernwaarden: Respect, Ontmoeting en Leiderschap zijn daarbij merkbaar. De teamleden hebben daarin een voorbeeldfunctie. Wij grijpen direct in bij pestgedrag en bij uitingen die discriminerend en/of racistisch zijn. We werken intensief aan een goede verbinding in de driehoek: leerling, leerkracht, ouder/verzorger.

Ouders ontvangen eens in de 6 tot 8 weken een nieuwsbrief: KompasNaald. Wekelijks worden de teamleden geïnformeerd via een KompasBericht. De leerkrachten informeren de ouders als er activiteiten zijn geweest via Parro.

De 7 gewoonten van Leader in Me gebruiken we voor sociaal- emotioneel leren. Ons gedragsprotocol met daarin opgenomen ons pestprotocol hebben we in november van 2023 herzien.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De school is een veilige school <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS1 - Veiligheid</i>
2.	De school ziet er verzorgd uit <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS2 - Schoolklimaat</i>
3.	Leraren (onderling) en leerlingen (onderling) gaan respectvol met elkaar om <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS2 - Schoolklimaat</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Schoolklimaat (VS2)	4

Bijlagen

1. Gedragsprotocol september 2023

7.3 Sociale, fysieke en psychische veiligheid

Binnen PCBO Apeldoorn heeft goed onderwijs bieden aan al onze leerlingen hoge prioriteit. Onze medewerkers kunnen dit enkel bieden als zij in een veilige omgeving werken. Een veilige werkomgeving is belangrijk voor de leerlingen maar minstens zo belangrijk voor de werknemers. Alleen dan kan het werk op een goede, verantwoorde en plezierige wijze worden uitgevoerd. Genoeg redenen voor ons als werkgever om aandacht te besteden aan een sociale, fysieke en psychische veilige werkomgeving voor al onze medewerkers op de scholen en het stafbureau.

Vanuit een overkoepelend beleid organiseren wij dit op verschillende wijzen:

- Iedere 4 jaar vindt er op iedere school een RIE plaats. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het systeem Arbomeester. Alle RIE's worden iedere 4 jaar getoetst door een externe arbeidshygiënist. Naast de verplichte RIE bestaat er voor iedere school de mogelijkheid om aanvullend de 'Kindmodule' af te nemen via Arbomeester. De aandachtspunten uit de RIE en eventueel de Kindmodule worden in samenspraak met de afdeling Facilitair en HR opgenomen in een plan van aanpak en vervolgens uitgevoerd.
- Via Arbomeester kan een school tweejaarlijks (of vaker indien gewenst) een Quickscan onder alle medewerkers afnemen om te toetsen hoe het gesteld is met de psychosociale arbeidsbelasting (PSA).
- Binnen PCBO Apeldoorn is er een beleidsnotitie PSA waarin beschreven staat hoe te handelen indien een medewerker betrokken raakt bij: agressie & geweld, seksuele intimidatie, pesten of een arbeidsconflict.
- Er is een online incidentenregistratiesysteem waarin alle medewerkers van PCBO incidenten met leerlingen of medewerkers kunnen melden. Op deze manier wordt er getoetst of nazorg nodig is en welke aanpassingen of preventieve maatregelen er wellicht nodig zijn om herhaling te voorkomen.
- Er wordt gezorgd voor fysiek veilige scholen. De scholen worden goed onderhouden waarbij periodiek trappen, elektrische gereedschap, brandmelders en brandblussers worden gekeurd. Daar waar aanvullend aandacht nodig is of iets gerepareerd dient te worden kunnen scholen dit doorgeven via Insite waarna dit wordt uitgevoerd.
- Iedere school beschikt over een ontruimingsplan en voert minimaal 1 keer per jaar een ontruimingsoefening uit.
- Aandacht voor de inrichting van de werkplek komt onder meer aan bod tijdens de RIE, maar daarnaast is er voorlichtingsmateriaal ontwikkeld zodat medewerkers een goede werkhouding kunnen aannemen en daarmee klachten kunnen voorkomen. Indien er specifieke behoeften zijn kan er een werkplekonderzoek gedaan worden en kunnen er aanpassingen plaatsvinden.
- Jaarlijks wordt op meerdere momenten in een jaar BHV trainingen (incl. AED gebruik) georganiseerd en aangeboden zodat scholen beschikken over voldoende en gecertificeerde BHV'ers. Aanvullend bestaat de mogelijkheid voor medewerkers om een KinderEHBO training te volgen.
- Iedere vier jaar vindt er een uitgebreid MTO plaats. Hierin worden medewerkers bevraagd hoe (veilig) zij hun werkomgeving ervaren. Mogelijke aandachtspunten worden gedeeld met de directie van de school en daar waar nodig centraal opgepakt.
- PCBO Apeldoorn heeft een providerboog georganiseerd die bestaat uit diverse externe professionals. Naast de (preventieve) inzet van de bedrijfsarts, praktijkondersteuner bedrijfsarts, bedrijfsmaatschappelijk werker, arbeidsdeskundige en arbeidshygiënist zijn er een tal van andere coaches en hulpverleners opgenomen in de providerboog. Zij worden geconsulteerd om er voor te zorgen dat er sprake is en blijft van een veilige werkomgeving of daar waar de veiligheid in het geding is, worden ingeschakeld.
- Er is een externe vertrouwenspersoon verbonden aan PCBO Apeldoorn. Deze verzorgt tevens de scholing voor de interne vertrouwenspersonen van de scholen.
- Dat een veilige werkomgeving belangrijk is wordt eveneens beschreven in het visiedocument Duurzame inzetbaarheid. Hier wordt benoemd wat wij als organisatie al doen maar ook welke aandachtspunten er nog liggen voor de komende jaren om de veiligheid te kunnen verbeteren.
- Binnen de gehele organisatie wordt er gebruik gemaakt van het instrument ME+U. Iedere medewerker heeft een persoonlijk profiel en iedere school heeft een eigen teamprofiel. Één van de kwadranten uit deze methodiek (kwadrant Healthy) biedt inzicht hoe krachtig en vitaal - zowel mentaal als fysiek - een medewerker en een team gedreven is. Dit biedt inzichten en openingen voor gesprekken en heeft daarmee een signalerende en een preventief karakter. Hetzelfde geldt voor de paarse drijfveer (kwadrant Loved) die waardevolle input geeft voor de ervaren veiligheid binnen een team.

Aandachtsfunctionarissen

In het kader van veiligheid beschikt de school over twee aandachtsfunctionarissen. Zij zijn het eerste aanspreekpunt daar waar het gaat om pesten, zij coördineren het pestbeleid en zorgen voor de actualisatie en uitvoer van het

veiligheidsbeleid (zie Veiligheidsplan). Hun taken zijn vastgelegd in een taakomschrijving. De school waarborgt de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen en leraren (werknemers).

De school beschikt over een registratiesysteem: de aandachtfunctionarissen registreren ongevallen en incidenten (met behulp van een format). We hebben vastgesteld welke (ernstige) incidenten de school onderscheidt (zie Veiligheidsplan). Een incident wordt geregistreerd als de aandachtfunctionaris inschat dat het werkelijk een incident is, of na een officiële klacht. De aandachtfunctionaris analyseert jaarlijks de gegevens die aangeleverd worden door de leraren en stellen, in overleg met de directie, op basis daarvan verbeterpunten vast.

Gedragregels

De school probeert ongelukken en incidenten te voorkomen. Er zijn school- en klassenregels (w.o. pleinregels; de regels zijn m.n. gedragsregels: hoe ga je met elkaar om?). Deze regels worden ook daadwerkelijk gehanteerd. De school werkt vanuit de 7 gewoonten van Leader in ME.

Veiligheidsbeleving

De school bevraagt de leerlingen jaarlijks op veiligheidsbeleving met behulp van een gestandaardiseerde vragenlijst in Vensters, die valide en betrouwbaar is. De gegevens worden aangeleverd bij de inspectie. Ouders en leraren worden één keer per twee jaar bevraagd op veiligheid. De uitkomsten worden geanalyseerd en voorzien van actiepunten.

Klachtenregeling

De school beschikt over een klachtenregeling (zie schoolgids), een klachtencommissie en een (interne en externe) vertrouwenspersoon. In de schoolgids worden ouders uitgebreid geïnformeerd over aspecten van sociale veiligheid.

BHV

De school beschikt over vijf BHV'ers. De belangrijkste kenmerken (eigen kwaliteitsaspecten, eigen ambities) van onze school zijn:

Pest/gedragsprotocol

De school heeft een pest/gedragsprotocol wat is afgestemd op de methode van de Leader in Me en de Kanjertraining.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De school beschikt over veiligheidsbeleid <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS1 - Veiligheid</i>
2.	De school bevraagt leerlingen, leraren en ouders systematisch over aspecten m.b.t. veiligheid <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS1 - Veiligheid</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Veiligheid (VS1)	3,75

7.4 Contacten met ouders

We vinden constructief contact met ouders erg belangrijk; zij zijn immers de belangrijkste partners in de opvoeding en ontwikkeling van de kinderen. Naar ouders toe is er sprake van een laagdrempelige sfeer. Een goede communicatie en een intensief contact zijn hierbij van groot belang. We dragen immers samen bij aan de ontwikkeling van onze kinderen, ieder vanuit eigen rol en verantwoordelijkheid. We respecteren de diversiteit onder ouders en verwachten dat ook van ouders onderling; er is ruimte voor andersdenkenden en andere culturen. We vragen ouders de christelijke identiteit van de school te respecteren.

Ouderparticipatie

Een school kan niet zonder de leerlingen, maar een school kan ook niet zonder ouders. Samen hebben we een belangrijke rol in de opvoeding en de ontwikkeling (menselijk en cognitief) van de leerlingen. Ouders zien we daarom als gelijkwaardige gesprekspartners. Voor de leraren zijn de bevindingen van de ouders essentieel om het kind goed te kunnen begeleiden. En voor de ouders is het van belang dat zij goed geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind. Wij hechten er daarom veel belang aan ouders te betrekken bij de diverse activiteiten op school.

Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad heeft een belangrijke rol bij het bewaken van de kwaliteit van het onderwijs. De medezeggenschapsraad beslist en denkt mee over diverse zaken die de school aangaan zoals het schoolplan, de schoolgids en het activiteitenplan. Belangrijke besluiten die school wil nemen, moeten worden voorgelegd aan de MR. Andersom kan de MR elk standpunt dat zij heeft, kenbaar maken aan onze school. Dit kan de MR gevraagd én ongevraagd doen. Zowel de ouder- als de personeelsgeleding van de MR bestaat uit 3 personen.

Ouderraad

De ouderraad is samengesteld uit 6 enthousiaste ouders van kinderen die op onze school zitten. De ouderraad bedenkt, organiseert en ondersteunt leuke activiteiten voor de kinderen. Denk daarbij aan onder andere de schoolfotograaf, de avondvierdaagse, het sinterklaasfeest, kerstviering, paasontbijt, schoolreizen en nog veel meer.

7.5 Vervolgsucces

Onze school controleert of de gegeven VO-adviezen worden gerealiseerd. We vergelijken daartoe onze adviezen met de plaats van de leerlingen aan het begin van de VO-klas 3. Op basis van een analyse stellen we ons beleid m.b.t. advisering VO –indien nodig- bij. We zullen daarbij kansrijk adviseren.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school beschikt over een heldere procedure voor de VO-advisering (zie beleid) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023]</i>
2.	Jaarlijks worden de gegeven adviezen vergeleken met de plaats van de leerlingen in VO-3 (NRO-rapportage en Scholen op de kaart) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023]</i>

7.6 Privacybeleid

Een goede privacybescherming is belangrijk voor PCBO Apeldoorn. Daarom hebben we een privacyreglement (incl. protocollen) waarin we uitleggen hoe we met de persoonsgegevens van leerlingen, medewerkers en ouders/verzorgers omgaan. We vertellen bijvoorbeeld welke gegevens we verzamelen, waarom we dat doen en hoelang we ze bewaren. We zorgen ervoor dat de persoonsgegevens veilig en correct worden verwerkt. Dat betekent ook dat de informatie in de schooladministratie (o.a. het LVS) actueel en betrouwbaar is. Het privacyreglement is te vinden op onze website en de belangrijkste punten staan in onze schoolgids en intranet.

Op onze scholen zijn de komende jaren de onderstaande thema's belangrijk:

- Hoe creëer je meer bewustwording?
- Hoe zorg je met controles, dat bevoegdheden up-to-date zijn (hulp ict support)?

Op onze school vragen we elk schooljaar aan ouders/verzorgers om in Parro de privacy-voorkeuren aan te geven. Hierbij gaat het om het gebruik van beeldmateriaal voor diverse doeleinden. Als we gebruik maken van dit beeldmateriaal op de website, kalender of op social media vragen we altijd gericht nogmaals aan deze ouder/verzorger om toestemming.

8 Kwaliteitsbeleid

8.1 Kwaliteitszorg

Cyclisch en planmatig werken

Op onze school werken we vanuit de PDCA-cyclus op school-, groeps- en leerling niveau. We hebben onze kwaliteit beschreven in o.a. ons schoolplan en handelen daarnaar. Vervolgens beoordelen we regelmatig (zelfevaluatie) conform de meerjarenplanning, of de kwaliteit van onze school in orde is. Ook laten we onze kwaliteit systematisch door ouders en leerlingen beoordelen met behulp van vragenlijsten. De uitkomsten van de vragenlijsten worden besproken met het schoolteam, met de Medezeggenschapsraad (MR), tijdens de koffieochtenden met ouders/verzorgers en uiteraard op sommige onderdelen ook met het leerlingenlighthouse team (leerlingenraad). We bevragen collegae-scholen, via horizontale verantwoording en door het afnemen van interne audits (1x in de 4 jaar), naar de waardering en resultaten van ons onderwijs. Op basis van de beoordelingen en bevindingen worden er verbeterpunten gekozen en nader uitgewerkt in o.a. onze jaarplannen. Documenten die een rol spelen binnen onze kwaliteitszorg zijn: het zorgplan, de schoolgids, de schoolrapportage, het schoolplan, het jaarplan, het jaarverslag en het Schoolondersteuningsprofiel.

Versterken van leerkrachtvaardigheden

We beschouwen kwaliteitszorg en personeelsbeleid als onlosmakelijk verbonden, omdat in onze ogen ons personeel ons professioneel kapitaal vormt. Goed toegeruste en vaardige onderwijsprofessionals voor de klas zorgen ervoor dat onze kinderen veilig zijn, zich kunnen ontwikkelen en voldoende leren.

Een belangrijk onderdeel binnen ons personeelsbeleid en kwaliteitszorg is de expliciete aandacht voor het continu versterken van de pedagogische en didactische vaardigheden van de leerkracht, om ook echt tegemoet te kunnen blijven komen aan de verschillende onderwijsbehoeften van kinderen. Dit komt onder andere terug als vast onderdeel binnen onze gesprekscyclus (sturingselement 'Meesterschap'), het werken met netwerken van professionals rondom de basisvaardigheden, de aandacht voor coaching en begeleiding en door structureel te werken aan een cultuur van leren van en met elkaar. Op onze school hebben we een structuur hiervoor ingericht. Dit doen we door te werken aan een verbetercultuur door teamgerichte trainingen, coaching in de groepen, het opstellen van ontwikkelplannen en het versterken en toerusten van de leiderschapsrollen. Het LightHouseTeam (LHT) heeft hierin een voorbeeldfunctie en adviseert de directie voor interventies zowel intern als extern.

Schoolnormen

Om vast te kunnen stellen of de resultaten van voldoende niveau zijn, hebben wij eigen schoolnormen vastgesteld voor de cognitieve en de sociale resultaten en het vervolgsucces. Wij gebruiken de schoolrapportage als analysetool. De behaalde resultaten worden daarin vergeleken met o.a. de schoolnormen. In de gesprekken met het schoolteam vormen de behaalde resultaten van de groep en school een vast agendapunt en zijn opgenomen in de jaarplanning. Samen bepalen we van daaruit ontwikkelpunten voor onze school, groepen en leerlingen en of we deze normen gaan bijstellen.

Onze Plan-Do-Check-Act-cyclus geven wij concreet vorm door dit op te nemen in onze jaarplanning met bijeenkomsten waarin we deze fasen duidelijk aangeven. Zowel in de grote cyclus van school als op groepsniveau in de groepsplannen, de kleine cyclus. Het check-moment krijgt daarbij extra aandacht.

We hebben een apart zorgdocument opgesteld waarin we onze werkwijze hebben opgenomen. Op onze school betrekken we ook externen bij de bepaling en beoordeling van onze kwaliteit. Op 22 november 2022 heeft de school een kwaliteitsonderzoek gehad op 9 indicatoren, die allemaal voldoende waren.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Wij laten de kwaliteit van onze school cyclisch beoordelen door ouders, leerlingen en leraren <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA3 - Evaluatie, verantwoording en dialoog</i>
2.	We krijgen één keer per vier jaar een audit <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA3 - Evaluatie, verantwoording en dialoog</i>
3.	Wij evalueren stelselmatig of onze verbeterplannen gerealiseerd zijn <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA3 - Evaluatie, verantwoording en dialoog</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Visie, ambities en doelen (SKA1)	3,61

Actiepunt	Prioriteit
De schoolleiding beschrijft in haar beleid hoe zij rekening houdt met specifieke behoeften van de leerlingen	gemiddeld

8.2 Kwaliteitscultuur

Wij zijn een lerende organisatie waarin we elkaar complimenteren/waarderen en waarin met respect confronteren een vanzelfsprekendheid is. Dit wordt gestimuleerd en gefaciliteerd m.b.v. ME+U. Dit model dient als rode draad binnen heel PCBO Apeldoorn als motor voor het borgen en ontwikkelen van de kwaliteitscultuur binnen onze stichting en de eigen professionele ontwikkeling van medewerkers. ME+U is een bouwsteen in gesprekken met medewerkers. Onze waarderende gesprekcycclus (zie hoofdstuk personeelsbeleid) is een belangrijk onderdeel voor het bevorderen van een gezonde kwaliteitscultuur. Hierin zijn we sterk gericht op het steeds verbeteren van onze persoonlijke kwaliteit (zowel directie als team). Het uitgangspunt voor onze professionalisering is onze visie en missie die vertaald is in ambities en in indicatoren voor ons (onderwijskundig) handelen. Onze school wil een lerende organisatie zijn. Dat betekent voor ons dat we inzetten op samen leren, en ontwikkelen. Teambuilding voor de goede sfeer en het voeren van professionele dialogen.

Eigenaarschap voor deze ontwikkeling mag je verwachten op alle niveaus van PCBO Apeldoorn en dus ook binnen onze school. Het begint bij onze leidinggevende die dit laat zien en ervaren. Eigenaarschap van leren verhoogt leerprestaties en verhoogt de opbrengsten. Dit maakt dat de resultaten die we boeken op school (o.a. leerresultaten van leerlingen, resultaten van de veiligheidsbeleving van leerlingen, resultaten rondom de tevredenheid van ouders, leerlingen en team en voortgang op te ontwikkelen/implementeren beleid) regelmatig bespreken en analyseren binnen ons team en in gesprek met ons bestuur. Indien de monitoring uitwijst, dat de onderwijskwaliteit tekort schiet, dan worden, na analyse, verbeteringen doelgericht doorgevoerd. Samen maken we afspraken over maatregelen die we nemen om het lesgeven, aanbod of schoolbeleid te verbeteren. Wij doen dit o.a. door:

- Gerichte observaties vanuit de Interne begeleiding (ook beeldcoach) en directie
- Het voeren van de professionele dialoog tijdens teammomenten en in de 'wandelingen'
- De expertise en ervaring in het team te delen zowel gevraagd als ongevraagd
- De inzet van externe professionals om te werken aan een verbetercultuur
- De afspraken die we maken vast te leggen in ons handboek en te garanderen

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De schoolleiding heeft zicht op de sterke kanten en de verbeterpunten van de leraren (en het team als geheel) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
2.	De schoolleiding is sterk gericht op de ontwikkeling van het team (onderwijskundig) leiderschap <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2)	4

8.3 Verantwoording en dialoog

Binnen PCBO Apeldoorn wordt de kwaliteitszorg gemonitord, waarbinnen samenhang tussen alle verschillende bronnen, betrokkenen, bevindingen en evaluaties een belangrijk aspect is. Strategisch kwaliteitsmanagement is hierbij het uitgangspunt, waarbinnen kort cyclisch gewerkt wordt. Tijdens o.a. de management-contractgesprekken, de schoolgesprekken over de schoolrapportages, de 6-wekelijkse gesprekken met het bestuur (bespreken schoolkaart) zijn de kwaliteitszorg van onze school, de resultaten, de diverse beoordelingen en de verbeterplannen prominente gesprekstema's.

Het vertrekpunt voor iedere school is een goede analyse van en goed zicht hebben op de leerlingenpopulatie, van daaruit worden keuzes gemaakt in het aanbod, het lesgeven (de onderwijsleerprocessen), de zorg en begeleiding. Deze belangrijke aspecten beïnvloeden de schoolresultaten en het schoolklimaat (met name veiligheid). De kwaliteit van deze aspecten en de behaalde resultaten worden bij ons op school regelmatig besproken en geanalyseerd. Waar dit nodig is ondernemen we gerichte actie. Bij dit proces betrekken we het team met sturing vanuit de interne begeleider. Bij ons op school ziet de inrichting van dit proces er als volgt uit:

- In de groepsmap houden de leerkrachten bij wat de ontwikkelingen zijn van de leerlingen
- Deze ontwikkelingen worden tweemaal in het jaar besproken met de intern begeleider
- Voorafgaand aan dit gesprek noteren de leerkrachten hun onderwerpen op een formulier
- Na afloop worden er actiepunten uitgezet in ParnasSys

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school stelt jaarlijks een jaarplan op <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA3 - Evaluatie, verantwoording en dialoog</i>
2.	Onze school stelt jaarlijks een jaarverslag op <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA3 - Evaluatie, verantwoording en dialoog</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit PO (versie 2021) - Evaluatie, verantwoording en dialoog (SKA3)	3,23

9 Financieel beleid

9.1 Algemeen

Het financieel beleid is erop gericht om de continuïteit van de totale organisatie te waarborgen en de optimale randvoorwaarden te creëren om de gestelde doelen uit het strategisch beleidsplan van de Stichting en de schoolplannen van de scholen te realiseren. Het maakt zichtbaar in welke mate de visie en de strategische doelen 'betaalbaar' zijn. Financiële faciliteiten worden op een zodanige wijze ingezet en beheerd dat geïdentificeerde risico's op verantwoorde wijze worden gedekt. De afspraken met betrekking tot de financiën van onze school zijn vastgesteld in de Kadernota en Allocatiebeleid van onze Stichting. Het College van Bestuur is eindverantwoordelijk voor de effectieve besteding van de middelen. Alle opbrengsten (lumpsum maar ook specifieke subsidies en ouderbijdragen) gaan volledig naar de scholen.

Het College van Bestuur zorgt –in samenspraak met de schooldirecteuren- voor het beperken van financiële risico's bij individuele scholen (solidariteit) en het samen verantwoording dragen voor het kunnen doorvoeren van ontwikkelingen en het tegemoetkomen aan onderwijsbehoeften op decentraal of centraal niveau (collectiviteit), zover dit past binnen het bieden van passend onderwijs. Dit is uitgewerkt in het allocatiebeleid waarin collectiviteit en solidariteit een belangrijke rol spelen. De kosten welke voortvloeien uit solidariteit en collectiviteit evenals de centrale ondersteuning vanuit het bestuursbureau worden bovenschools gedragen. Vanuit iedere school wordt een financiële bijdrage geleverd vanuit de basisbekostiging om de bovenschoolse kosten te dekken, dit is geregeld in het allocatiebeleid.

De (financiële) ondersteuning van de scholen wordt verzorgd vanuit het bestuursbureau.

9.2 Sponsoring

In bepaalde gevallen is sponsoring op onze school toegestaan. We hanteren hiervoor het convenant sponsoring dat is vastgelegd door de staatssecretaris met vijftien organisaties in het primair onderwijs. Het convenant en aanvullende regels en afspraken zijn te vinden op: [Convenant Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring 2020-2022 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

9.3 NPO-gelden

De NPO-middelen zijn toegekend in de scholjaren 2021/2022 en 2022/2023. Deze middelen werden door de overheid verstrekt om de opgelopen onderwijsachterstanden (als gevolg van Corona en lockdowns) weg te werken. De minister OCW heeft medio 2022 de bestedingstermijn van deze middelen met 2 schooljaren verlengd tot 31 juli 2025. De niet ingezette middelen na schooljaar 22/23 zijn voor de school in een bestemmingsreserve opgenomen en worden alsnog ingezet voor het doel waarvoor ze oorspronkelijk bedoeld zijn.

Voor de besteding van de NPO-gelden in 2024-25 zijn de volgende interventies nog van toepassing vanuit het oorspronkelijke NPO School Programma 2020-2025:

- B. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren
 - Individuele instructie: materialen/devices
 - Technieken voor begrijpend lezen: trainingen en coaching
 - Gesprokentaalinterventies: trainingen en coaching
- C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen
 - Interventies gericht op het welbevinden van leerlingen: bevorderen gezond gedrag, toerusten schoolteam in trajecten impulsbeheersing.
 - Cultuureducatie: inzet vakdocent
- E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning
 - Onderwijsassistenten/instructeurs: Inzetten van beeldcoach, voeren van kindgesprekken en vormgeven zorgstructuur

Het NPO School Programma 2020-2025 is als bijlage toegevoegd.

Bijlagen

1. NPO School Programma 2020-2025

10 Actiepunten 2024-2028

Hoofdstuk / paragraaf	Actiepunt	Prioriteit
Speerpunt	Op onze school heeft het hoge prioriteit dat de basisondersteuning van optimale kwaliteit is, waardoor onze school inclusiever onderwijs geeft	gemiddeld
	Op onze school wordt levensbeschouwelijk burgerschapsonderwijs gegeven vanuit de christelijke waarden in een veranderende wereld vanuit Leader in ME.	gemiddeld
	Op onze school zijn we in staat ons onderwijs teamsgewijs anders te organiseren met behoud van onderwijskwaliteit.	gemiddeld
	Op onze school bevorderen we gelijke kansen en spelen we in op zorg- en ondersteuningsvragen, dit doen we binnen de grenzen van onze mogelijkheden.	gemiddeld
	Op onze school hebben we een innovatieve houding en implementeren we weloverwogen nieuwe technologische ontwikkelingen die bijdragen aan onze onderwijsambities.	gemiddeld
Onze uitgangspunten	Up-to-date maken van het pedagogisch plan met Doomijn	laag
Onze visie op identiteit en burgerschap	Teamtraining Burgerschapsonderwijs uitvoeren met Leader in ME	gemiddeld
Sociale en maatschappelijke ontwikkeling	Bepalen van burgerschapscompetenties en deze regelmatig monitoren om ons onderwijs hierdoor nog beter af te kunnen stemmen op de actuele leerbehoefte van onze leerlingen.	gemiddeld
Taal-/leesonderwijs	Opleiding van een taal/leescoördinator vanaf schooljaar 2024/2025	gemiddeld
	Cursus "Rijke Taal" Hogeschool Windesheim voor meerdere collega's	gemiddeld
	Opstellen van schoolnormen voor taal/leesonderwijs	gemiddeld
	Extra aandacht voor differentiatie en instructie bij taal/leesonderwijs	gemiddeld
Rekenen en wiskunde	Werkbijeenvakkomsten rekenen/wiskunde o.a. het voeren van rekengesprekken en sturen op 1S	gemiddeld
	Teamcursus Reken-wiskunde binnen een multiculturele onderwijssetting	gemiddeld
	Opstellen van schoolnormen voor reken/wiskundeonderwijs	gemiddeld
	Extra aandacht voor differentiatie en instructie voor sterke rekenaars bij reken/wiskundeonderwijs	gemiddeld
Wereldoriëntatie	Plan opzetten om mediawijsheid koppelen aan wereldoriëntatie.	gemiddeld
Wetenschap, technologie en digitale geletterdheid	Onderzoeken hoe een doorgaande lijn 'programmeren' aangeboden zou kunnen worden op school.	gemiddeld
Extra ondersteuning	De plusbegeleiding op school gaan we een update geven door scholing en investering in tijd.	gemiddeld
Anders organiseren	We organiseren studiedagdelen om de visie op Anders Organiseren meer aan te laten sluiten bij ons onderwijs	gemiddeld
	We verkennen de werkwijze van NEW (New Educational Workspace) voor onze school	gemiddeld

Beleidsplan 2024-2028: Thema 1: Basisvaardigheden en andere maatschappelijke thema's	Op onze school is de basis op orde (basisvaardigheden), waarbij we werken met referentieniveaus voor rekenen en taal/lezen.	gemiddeld
	Op onze school hebben we een passend aanbod voor hoogbegaafde leerlingen, gebaseerd op het staande beleid van PCBO Apeldoorn.	gemiddeld
	Op onze school werken we samen met onze kinderopvangpartner volop door aan de ontwikkeling van doorlopende leerlijnen voor het jonge kind, waar mogelijk in het kader van IKC-vorming.	gemiddeld
Beleidsplan 2024-2028: Thema 2: Christelijke waarden in een veranderende wereld	Op onze school is een geïmplementeerde leerlijn voor levensbeschouwelijk burgerschapsonderwijs, deze leerlijn is gebaseerd op ontmoeting en uitwisseling.	gemiddeld
Beleidsplan 2024-2028: Thema 3: Anders organiseren van onderwijs met behoud van kwaliteit	Op onze school focussen we ons op een vorm van teamgericht leren die ons minder kwetsbaar maakt voor uitval en uitstroom van medewerkers (passend bij de school, het schoolgebouw en de leerlingenpopulatie).	gemiddeld
Beleidsplan 2024-2028: Thema 4: Gelijke kansen en zorg- en ondersteuningsvragen in de school	Op onze school hebben we een visie en aanbod voor de brede ontwikkeling van kinderen bovenop de basiskwaliteit, bijvoorbeeld door het aanbieden van een cultureel of sportief aanbod of een verlengde schooldag.	gemiddeld
Beleidsplan 2024-2028: Thema 5: Innovatie en technologie	Op onze school werken we planmatig aan innovatie waarbinnen o.a. digitale geletterdheid en W&T een onderdeel zijn.	gemiddeld
Beleidsplan 2024-2028: Kwaliteitszorg	Op onze school is leren van en met elkaar structureel georganiseerd, waarbinnen de focus op het versterken en verbeteren van de kwaliteit van de differentiatie en het pedagogische en didactische handelen van medewerkers ligt.	gemiddeld
Kwaliteitszorg	De schoolleiding beschrijft in haar beleid hoe zij rekening houdt met specifieke behoeften van de leerlingen	gemiddeld
Leerstofaanbod	De school zorgt ervoor dat het aanbod aansluit bij het (taal)niveau van de leerlingen	gemiddeld
Didactisch handelen	De leraren stemmen de instructie af op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen	gemiddeld
Zorg en begeleiding	De school bepaalt wat er nodig is (qua begeleiding en ondersteuning) om in te spelen op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen	gemiddeld
	De school zorgt ervoor dat het onderwijs wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften van groepen leerlingen	gemiddeld
Ononderbroken ontwikkeling	Het curriculum voor Nederlandse taal bereidt de leerlingen voor op de volgende leerjaren, het vervolgonderwijs en de samenleving	gemiddeld

11 Meerjarenplanning 2024-2025

Hoofdstuk / paragraaf	Verbeterdoel
Speerpunt	Op onze school wordt levensbeschouwelijk burgerschapsonderwijs gegeven vanuit de christelijke waarden in een veranderende wereld vanuit Leader in ME.
	Op onze school zijn we in staat ons onderwijs teamsgewijs anders te organiseren met behoud van onderwijskwaliteit.
Sociale en maatschappelijke ontwikkeling	Bepalen van burgerschapscompetenties en deze regelmatig monitoren om ons onderwijs hierdoor nog beter af te kunnen stemmen op de actuele leerbehoefte van onze leerlingen.
Taal-/leesonderwijs	Opleiding van een taal/leescoördinator vanaf schooljaar 2024/2025
	Extra aandacht voor differentiatie en instructie bij taal/leesonderwijs
Rekenen en wiskunde	Werkbijeenkomsten rekenen/wiskunde o.a. het voeren van rekengesprekken en sturen op 1S
	Teamcursus Reken-wiskunde binnen een multiculturele onderwijssetting
	Extra aandacht voor differentiatie en instructie voor sterke rekenaars bij reken/wiskundeonderwijs
Wetenschap, technologie en digitale geletterdheid	Onderzoeken hoe een doorgaande lijn 'programmeren' aangeboden zou kunnen worden op school.
Extra ondersteuning	De plusbegeleiding op school gaan we een update geven door scholing en investering in tijd.
Anders organiseren	We organiseren studiedagdelen om de visie op Anders Organiseren meer aan te laten sluiten bij ons onderwijs
Beleidsplan 2024-2028: Thema 1: Basisvaardigheden en andere maatschappelijke thema's	Op onze school is de basis op orde (basisvaardigheden), waarbij we werken met referentieniveaus voor rekenen en taal/lezen.
Beleidsplan 2024-2028: Thema 4: Gelijke kansen en zorg- en ondersteuningsvragen in de school	Op onze school hebben we een visie en aanbod voor de brede ontwikkeling van kinderen bovenop de basiskwaliteit, bijvoorbeeld door het aanbieden van een cultureel of sportief aanbod of een verlengde schooldag.
Kwaliteitszorg	De schoolleiding beschrijft in haar beleid hoe zij rekening houdt met specifieke behoeften van de leerlingen
Didactisch handelen	De leraren stemmen de instructie af op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen
Zorg en begeleiding	De school bepaalt wat er nodig is (qua begeleiding en ondersteuning) om in te spelen op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen
	De school zorgt ervoor dat het onderwijs wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften van groepen leerlingen

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

12 Meerjarenplanning 2025-2026

Hoofdstuk / paragraaf	Verbeterdoel
Speerpunt	Op onze school heeft het hoge prioriteit dat de basisondersteuning van optimale kwaliteit is, waardoor onze school inclusiever onderwijs geeft
	Op onze school wordt levensbeschouwelijk burgerschapsonderwijs gegeven vanuit de christelijke waarden in een veranderende wereld vanuit Leader in ME.
	Op onze school zijn we in staat ons onderwijs teamsgewijs anders te organiseren met behoud van onderwijskwaliteit.
	Op onze school bevorderen we gelijke kansen en spelen we in op zorg- en ondersteuningsvragen, dit doen we binnen de grenzen van onze mogelijkheden.
Onze visie op identiteit en burgerschap	Teamtraining Burgerschapsonderwijs uitvoeren met Leader in ME
Taal/leesonderwijs	Cursus "Rijke Taal" Hogeschool Windesheim voor meerdere collega's
	Extra aandacht voor differentiatie en instructie bij taal/leesonderwijs
Rekenen en wiskunde	Opstellen van schoolnormen voor reken/wiskundeonderwijs
Wereldoriëntatie	Plan opzetten om mediawijsheid koppelen aan wereldoriëntatie.
Extra ondersteuning	De plusbegeleiding op school gaan we een update geven door scholing en investering in tijd.
Anders organiseren	We verkennen de werkwijze van NEW (New Educational Workspace) voor onze school
Beleidsplan 2024-2028: Thema 1: Basisvaardigheden en andere maatschappelijke thema's	Op onze school hebben we een passend aanbod voor hoogbegaafde leerlingen, gebaseerd op het staande beleid van PCBO Apeldoorn.
Beleidsplan 2024-2028: Thema 2: Christelijke waarden in een veranderende wereld	Op onze school is een geïmplementeerde leerlijn voor levensbeschouwelijk burgerschapsonderwijs, deze leerlijn is gebaseerd op ontmoeting en uitwisseling.
Beleidsplan 2024-2028: Thema 4: Gelijke kansen en zorg- en ondersteuningsvragen in de school	Op onze school hebben we een visie en aanbod voor de brede ontwikkeling van kinderen bovenop de basiskwaliteit, bijvoorbeeld door het aanbieden van een cultureel of sportief aanbod of een verlengde schooldag.
Beleidsplan 2024-2028: Thema 5: Innovatie en technologie	Op onze school werken we planmatig aan innovatie waarbinnen o.a. digitale geletterdheid en W&T een onderdeel zijn.
Beleidsplan 2024-2028: Kwaliteitszorg	Op onze school is leren van en met elkaar structureel georganiseerd, waarbinnen de focus op het versterken en verbeteren van de kwaliteit van de differentiatie en het pedagogische en didactische handelen van medewerkers ligt.
Leerstofaanbod	De school zorgt ervoor dat het aanbod aansluit bij het (taal)niveau van de leerlingen

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

13 Meerjarenplanning 2026-2027

Hoofdstuk / paragraaf	Verbeterdoel
Speerpunt	Op onze school wordt levensbeschouwelijk burgerschapsonderwijs gegeven vanuit de christelijke waarden in een veranderende wereld vanuit Leader in ME.
	Op onze school zijn we in staat ons onderwijs teamsgewijs anders te organiseren met behoud van onderwijskwaliteit.
	Op onze school hebben we een innovatieve houding en implementeren we weloverwogen nieuwe technologische ontwikkelingen die bijdragen aan onze onderwijsambities.
Onze uitgangspunten	Up-to-date maken van het pedagogisch plan met Doornijn
Taal-/leesonderwijs	Opstellen van schoolnormen voor taal/leesonderwijs
Beleidsplan 2024-2028: Thema 1: Basisvaardigheden en andere maatschappelijke thema's	Op onze school werken we samen met onze kinderopvangpartner volop door aan de ontwikkeling van doorlopende leerlijnen voor het jonge kind, waar mogelijk in het kader van IKC-vorming.
Beleidsplan 2024-2028: Thema 3: Anders organiseren van onderwijs met behoud van kwaliteit	Op onze school focussen we ons op een vorm van teamgericht leren die ons minder kwetsbaar maakt voor uitval en uitstroom van medewerkers (passend bij de school, het schoolgebouw en de leerlingenpopulatie).
Beleidsplan 2024-2028: Thema 5: Innovatie en technologie	Op onze school werken we planmatig aan innovatie waarbinnen o.a. digitale geletterdheid en W&T een onderdeel zijn.
Ononderbroken ontwikkeling	Het curriculum voor Nederlandse taal bereidt de leerlingen voor op de volgende leerjaren, het vervolgonderwijs en de samenleving

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

14 Meerjarenplanning 2027-2028

Hoofdstuk / paragraaf	Verbeterdoel
Speerpunt	Op onze school heeft het hoge prioriteit dat de basisondersteuning van optimale kwaliteit is, waardoor onze school inclusiever onderwijs geeft
	Op onze school bevorderen we gelijke kansen en spelen we in op zorg- en ondersteuningsvragen, dit doen we binnen de grenzen van onze mogelijkheden.
	Op onze school hebben we een innovatieve houding en implementeren we weloverwogen nieuwe technologische ontwikkelingen die bijdragen aan onze onderwijsambities.
Onze uitgangspunten	Up-to-date maken van het pedagogisch plan met Doomijn

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

15 Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin: 17LT
Naam: PCBO Het Kompas
Adres: 1e Wormenseweg 460
Postcode: 7333 GZ
Plaats: APELDOORN

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het **van 2024 tot 2028** geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam H. Karalik
functie voorzitter
plaats Apeldoorn
datum 1-7-2024

handtekening

naam D. Broekhuis
functie Leerkracht
plaats Apeldoorn
datum 12-7-'24

handtekening

16 Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin: 17LT
Naam: PCBO Het Kompas
Adres: 1e Wormenseweg 460
Postcode: 7333 GZ
Plaats: APELDOORN

VERKLARING

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het **van 2024 tot 2028** geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

naam Freek Rebel

functie Voorzitter College van Bestuur

plaats Apeldoorn

datum 16 juli 2024

handtekening

naam

functie

plaats

datum

handtekening